

Արցախի Խորհրդարանի Նախագահը Շնորհակալական Նամակ Յղած է ՀԱՆ-ի Ատենապետին

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահ Աշոտ Ղուլեան նամակ մը յղած է ՄԴՀԿ Հայ Ամերիկեան Խորհրդարանի ատենապետ Սեւակ Խաչատուրեանին՝ շնորհակալութիւն յայտնելով ան կարեւոր դերակատարութեան համար, որ ՀԱՆ ունեցաւ Քալիֆորնիոյ Խորհրդարանին կողմէ Արցախի անկախութեան ճանաչման ուղղութեամբ:

Նամակին մէջ ըստած է. «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան՝ Արցախի Ազգային ժողովի եւ անձամբ իմ անունից երախտագիտութիւն եմ յայտնում Ձեզ՝ ԱՄՆ Քալիֆորնիա նահանգի օրէնսդիր մարմնի AJR 32 բանաձեւը համահեղինակելու եւ նրա ընդունման գործում էական ներդրում ունենալու համար:

«Այս բանաձեւը, որով հաւանութիւն է տրուում Արցախի շարունակական ջանքերին՝ զարգանալու որպէս ազատ ու անկախ պետութիւն եւ կոչ է արւում ԱՄՆ Նախագահին ու կոնգրեսին աջակցել Արցախի ինքնորոշման իրաւունքին ու անկախութեանը, կարեւոր ներդրում է Արցախի միջազգային ճանաչման գործընթացում:

«Համոզուած եմ, որ նոյն եռանդով կը շարունակէք Ձեր գործունէութիւնը եւ յետագայում ի շահ մեր համազգային նպատակների եւ իղձերի իրականացման, եւ յոյս ունեմ Ձեզ տեսնել Արցախում»:

Այս առթիւ Սեւակ Խաչատուրեան յայտարարեց, որ ինքզինք մեծապէս խոնարհ կ'զգայ Ազգային ժողովի նախագահ Ղուլեանի խօսքերուն առթիւ: «Այս առաջին օրինակիս հը որ, կը վաւերացուէր Քալիֆորնիոյ կողմէ՝ ճանչնալու համար Արցախի անկախութիւնը: Թէեւ այս մեծ յաջողութիւն մըն էր նահանգային մակարդակի վրայ, սակայն մեր պարտականութիւնն է եւ բարոյական պարտաւորութիւնը, շարունակելու մեր աշխատանքը՝ նմանատիպ օրինակներու ընդունման գծով: Ես կ'ողջունեմ ՀԱՆ-ի իմ գործընկերներու տարած աշխատանքը, որոնք ջանք չխնայեցին բանաձեւը առաջ մղելու ուղղութեամբ եւ ամենէն կարեւորը Խորհրդարանի անդամ Մայք Կաթոյին, որ իր քաջարի կեցուածքով Բանաձեւը մղեց յառաջ», այս առթիւ յայտարարեց ՀԱՆ-ի ատենապետ Սեւակ Խաչատուրեան:

Ինչպէս ծանօթ է Մայիս 8-ին, Քալիֆորնիոյ Նահանգային Խորհրդարանը իր ընդհանուր նիստի ընթացքին, 70 կողմ եւ 1 դէմ ձայներով վաւերացուց թիւ 32 բանաձեւը, որ կոչ կ'ընէ Միացեալ Նահանգներուն ճանչնալու՝ Լեռնային Ղարաբաղը որպէս անկախ պետութիւն եւ անոր ինքնորոշման եւ ժողովրդավարական անկախութեան իրաւունքը:

Բանաձեւը, որ ներկայացուած էր Խորհրդարանի անդամ Մայք Կաթոյի կողմէ, Քալիֆորնիան, իր 40 միլիոն բնակչութեամբ կը դարձնէ ամենաբազմամարդ պետական միաւորը, որ կը ճանչնայ Ղարաբաղի Անկախութիւնը:

Այսպիսով Քալիֆորնիան դարձաւ Ամերիկեան հինգերորդ նահանգը, որ պաշտօնապէս կը ճանչնար Լեռնային Ղարաբաղը որպէս անկախ պետութիւն:

Սերժ Սարգսեան Յաջորդ Տարուայ Ապրիլ 24-ին Թուրքիոյ Նախագահին Պաշտօնապէս Հրաւիրեց Հայաստան

Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի պետական յանձնաժողովի նիստ ընթացքին Երոյթ կ'ունենայ նախագահ Սերժ Սարգսեան

Մայիս 27-ին ելոյթ ունենալով Հայոց Ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին նուիրուած միջոցառումները համակարգող պետական յանձնաժողովի նիստին, Հայաստանի Նախագահ Սերժ Սարգսեան յաջորդ տարուայ Ապրիլ 24-ին Թուրքիոյ նախագահին պաշտօնապէս հրաւիրեց Հայաստան:

«Եթէ Թուրքիայի իշխանութիւններին հետաքրքրում է ճշմարտութիւնը, ուրեմն նրանք պէտք է գան Հայաստան եւ Ապրիլի 24-ին լինեն հայ ժողովրդի կողքին: Չեմ կարծում, թէ դրանից յետոյ նրանք արխիւներ այցելելու մասին միտք հնչեցնել կը կարողանան: Օգտուելով այս առիթից՝ պաշտօնապէս հրաւիրում եմ Թուրքիայի Նախագահին, ով էլ որ ընտրուի առաջիկայ ընտրութիւնների ժամանակ, այցելելու Հայաստան 2015 թուականի Ապրիլի 24-ին եւ առերեսուելու Հայոց ցեղասպանութեան պատմութեան խօսուն վկայութիւններին», ըսաւ Սերժ Սարգսեան:

Յիշեցնելով, որ պաշտօնական Անգարան կը շարունակէ խօսիլ պատմաբաններու յանձնաժողով ստեղծելու եւ արխիւները բանալու մասին՝ Սերժ Սարգսեան ընդգծեց. «Նախ եւ առաջ յայտնի է, որ Հայաստանի արխիւները միշտ բաց են եղել բոլոր այն հետազոտողների համար, ում հետաքրքրել է հարցի գիտական մասը: Բաց են եղել նաեւ գիտական հաստատութիւններում եւ թանգարաններում պահուող նիւթերը: Բայց ողջ հարցը նրանում է, որ Հայոց ցեղասպանութեան ճշմարտութեանն աւերեսուելու համար արխիւային աշխատանք ընդհանրապէս չի պահանջուում: Բաւական է մտնել ցանկացած հայկական տուն, ցանկացած ընտանիք եւ վկայութիւնները կը լցնեն ցանկացած ունկնդրի սիրտը: Բաւական է լինել Միջնադարի հարցերում Ապրիլի 24-ին եւ տեսնել, թէ ո՞րն է

այդ օրուայ խորհուրդը իւրաքանչիւր հայի համար՝ Հայաստանում եւ Սփիւռքում: Բաւական է գնալ Սփիւռքի ցանկացած համայնք եւ հարցնել՝ ինչպէ՞ս են ձեր նախնիները յայտնուել յայտեղ»:

Ակնարկելով Թուրքիոյ վարչապետ Ռեջեփ Էրտողանի՝ այս տարի Հայոց ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակի օրուան նախորդած յայտարարութեան, Սերժ Սարգսեան ըսաւ, թէ փաստերու անաւարկելիութիւնն է որ կը ստիպէ Թուրքիոյ իշխանութիւններուն քայլեր ձեռնարկել. «Պաշտօնական Անգարան նոր

100-ամեակի միջոցառումներու խորհրդանիշը՝ «Յիշում եմ եւ պահանջում» խորագիրով

քայլեր է անում, որոնք երբեմն աննախադէպ են իրենց ձեւի մէջ, սակայն, ցաւօք, բովանդակութեամբ արտացոլում են Թուրքիայի հարիւրամեայ՝ նոյն ժխտողական քաղաքականութիւնը: Դրանք կրկնում են Թուրքական յայտնի դիրքորոշումները՝ փորձելով խեղաթիւրել պատմութիւնը, նոյն հարթութեան մէջ դնելով զոհին ու դահիճին»:

Բացի Թուրքիոյ ղեկավարէն Սերժ Սարգսեան արդէն իսկ շարք մը պետութիւններու ղեկավարներուն հրաւիրած է յաջորդ տարի Ապրիլի 24-ին այցելել Հայաստան:

Պետական յանձնաժողովի նիստի ընթացքին հրապարակուեցաւ պետական միջոցառումներու

«Երտողանի Ուղերձը Ցեղասպանութեան ճանաչման Դէմ Պայքարի Շրջագիծէն Ներս Էր». Յստակեցուցած է Դաւութօղլու

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմեդ Դաւութօղլու յատակեցուցած է Թուրքիոյ վարչապետ Ռեջեփ Էրտողանի՝ հայերուն ուղղուած յայտնի ուղերձի դրդապատճառները, յայտնելով որ այդ քայլը նպատակն ունէր պայքարիլ աշխարհի տարածքին Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքներուն դէմ:

Ինչպէս կը տեղեկացնէ Պոլսոյ մէջ լոյս տեսնող հայկական «Ակօս» թերթը, Իսթանպուլէն ընտրուած անկախ պատգամաւոր Իհսան Բարուշու վարչապետ Ռեջեփ Էրտողանի յայտնի ուղերձին հետ կապուած գրաւոր հարցադրում ուղարկած է խորհրդարան, որուն պատասխանած է նախարար Դաւութօղլու:

Թուրքիոյ արտաքին քաղաքականութեան ղեկավարը ըսած է

թէ, վարչապետ Ռեջեփ Էրտողանի ուղերձը Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման դէմ պայքարի ամբողջական ռազմավարութիւն է:

«Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման դէմ պայքարին մէջ պիտի աշխատինք դիւանագիտականէն մինչեւ իրաւական, հասարակականէն մինչեւ գիտական ոլորտներով եւ թրքական սփիւռքի մասնակցութեամբ: Վարչապետ էրտողանի Ապրիլի 23-ի ուղերձը այդ ամբողջական ռազմավարութեան մէկ մասն է», - ըսած է Դաւութօղլու:

Թուրքիոյ պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով վարչապետը Ապրիլի 24-ի նախօրեակին ցաւակցութիւն յայտնած էր 1915-ի զոհերուն, սակայն իր յայտարարութեան մէջ կրկին չէր հեռացած պաշտօնական ժխտողական թէզերէն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Խորհրդարանական բարոյականութեան էությունցիայի պերճանքն ու թշուառութիւնը

ԱՐՄԷՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ՀՀԿ համագումարում նախագահ Սերժ Սարգսեանը յայտարարել է, թէ իշխանութեան եւ ընդդիմութեան միջեւ թշնամանք չկայ, չնայած նրանց միջեւ ընթացող բանավէճերի լուսաբանումից հասարակութիւնը նման տպաւորութիւն է ստանում:

Մեծ հաշուով, նախագահն, իհարկէ, ասում է ճշմարտութիւնը. երբ գործ եւ ունենում կլիենտների հետ, խօսքը կարող է գնալ ոչ թէ թշնամութեան մասին, այլ ընդամէնը մատուցող ծառայութեան եւ այդ ծառայութիւնից օգուտելու ձեւերի: Իշխանութիւնն ու միւս ուժերի մեծ մասը, տակտիկական նկատառումներով, պարզապէս ընտրել են «կոխ-կոխ» խաղալու տարբերակը: Բայց նախագահի յայտարարութեան մէջ հակառակ ոչ թէ դա էր, այլ այն փաստը, որ հերթական անգամ իրականութիւնը խեղաթիւրելու մեղքը բարդում է լուսաբանման, այսինքն լրագրողական աշխատանքի որակի վրայ:

Սա նոր թէ՛զ է, իհարկէ: Դեռ մէկ տարի առաջ հանրապետութեան նախագահը շատ պարզ յայտարարեց, որ երկրում գաղջ մթնոլորտի առկայութեան պատճառը հենց իրականութեան «գաղջալին» լուսաբանումն է լրատուամիջոցների կողմից: Աւելին, դեռ այն ժամանակ պարզուեց, որ Հայաստանում անկիրթ, գոեհիկ, ցինիկ պաշտօնեաներ ու պատգամաւորներ չկան, որ դրանք ընդամէնը ոչ պրոֆեսիոնալ լրագրողների երեւակայութեան արդիւնքն են, ովքեր պարզապէս չգիտեն ում հետ ինչպէս չարաբերուել, ինչպէս խօսել:

Եթէ մինչեւ նախագահի այս յայտարարութիւններն իշխանութեան օլիգարխիկ ու կրիսակրիմիալ շրջանակները գոնէ հարկ էին համարում խօսել, դրանից յետոյ արդէն լրագրողներին անգամ այդ «պատուին» արժանացնել չեն ցանկանում: Դեռ մի քանի մետրից ֆիքսելով նրանց սեւեռուած հայեացքներն ու մօտեցող քայլերը, առանց ձեւեր թափելու, հայհոյում են, վիրաւորում, նուաստացնում: Իհարկէ, բանը դեռ հարուածներին եւ սպառնալիքները գործնականում իրականացնելուն չի հասել, բայց էությունցիայն, ինչպէս յայտնի է, անդադար պրոցես է եւ բացարձակապէս չի կարելի բացառել, որ այդ տաբուն եւս առաջիկայում յաջողութեամբ կը չարթնանա:

Մանաւանդ որ նման վերաբերմունքը թերուաներից վիրուսի նման արդէն անցել է իրենց շուրջը քիչ թէ շատ ինտելեկտուալ, այսպէս կոչուած մակարդակով պաշտօնատար անձանց իմիջ ստեղծած հատուածներին: Բացարձակապէս զարմանալի է, որ էթիկայի տարրական կանոնները պահպանելու եւ տարրական դաստիարակուածութիւն դրսեւորելու առումով «պրոգրեսը» իշխանութեան ներսում հենց այսպիսի դեգրադացիոն ուղղութեամբ է ընթանում, որովհետեւ արդէն երկու տարի է՝ դա ինստիտուցիոնալ հիմքերի վրայ է դրուել Աժ էթիկայի յանձնաժողով:

Վի տեսքով:

Լրագրողներին վիրաւորելու յայտնի դէպքի կապակցութեամբ այսօր այդ յանձնաժողովին պէտք է բացատրութիւններ տար Աժ պատգամաւոր Առաքել Մովսիսեանը, նոյն ինքը՝ Շմայսը: Բայց նա յանձնաժողովի նիստին չէր ներկայացել: Նա պարզապէս թքած ունէր թէ յանձնաժողովի, եւ թէ վերջինիս կողմից կայացուելիք որոշման վրայ, եթէ իհարկէ, նման որոշում լինի առհասարակ: Այս յանձնաժողովը մասնագիտացել է բացառապէս մէկ բանում. այս կամ այն պատգամաւորի հասցէին հնչած մեղադրանքները եւ դրանք հիմնադրող փաստերը «Չրելու», այդ պատգամաւորներին ներողութիւն խնդրելու ծանր բեռից ազատելու հարցում: Գրեթէ կասկած չկայ, որ նոյն պրակտիկական կիրառուելու է նաեւ Շմայսին կարգի հրաւիրելուն ուղղուած՝ լրագրողների ներկայացրած դիմումի պարագայում:

Որեւէ յանձնաժողով ոչ Առաքել Մովսիսեանին, ոչ էլ նրա «կալիբրի» որեւէ պատգամաւորի կարգի հրաւիրել չի կարող սկզբունքնօրէն, որովհետեւ, ինչպէս արդէն բոլորն են հասկացել իշխանութեան գլխի՝ նախագահի մեկնաբանութիւնից, նման պատգամաւորների, պաշտօնեաների խնդիր չկայ. կայ ոչ պրոֆեսիոնալ լրագրողների խնդիր: Հետեւաբար բոլորովին տարօրինակ չի լինի, եթէ ասենք, էթիկայի սոյն յանձնաժողովը յանկարծ որոշի, որ ոչ թէ Առաքել Մովսիսեանը, Մհեր Սեդրակեանը, Շուշան Պետրոսեանը եւ այլք պէտք է ներողութիւն խնդրեն լրագրողներից իրենց վարքուբարքի համար, այլ լրագրողները՝ նրանցից՝ ոչ ճիշտ քայլուածքով կամ դէմքի ոչ ճիշտ արտայայտութեամբ նրանց մօտենալու, անհանգստացնելու համար:

Նման ընկալումների դաշտից էթիկայի յանձնաժողովը դուրս գալ չի կարող նաեւ այն պատճառով, որ հայաստանեան պաշտօնատարից մտած բարոյաէթիկական նորմերը սկսում ու աւարտում են «ախպերականութեամբ» եւ «ախպերաբանութեամբ», որոնք որեւէ կանոնակարգում, որեւէ օրէնքում գտնել, բնականաբար, հնարաւոր է: Եւ ստացուած է, որ յանձնաժողովին իր անգործութեամբ, իրողութիւններն ու փաստերն աղաւաղելու հմտութեամբ ոչ թէ կաշկանդում է պատգամաւորներին, այլ ազատում նրանց ձեռքերն ու լեզուներն ու նրանց բոլոր գործողութիւնները, ինչի արդիւնքում այդ դրսեւորումները նուազելու փոխարէն աւելի յաճախակի ու աւելի ազդեալ են դառնում:

Այս յանձնաժողովի հետ կապուած միակ անհասկանալի այն է, որ խորհրդարանական միւս, այսպէս կոչուած ոչ իշխանական ուժերը, բացառութեամբ ՀԱԿ-ի, շարունակում են իրենց մասնակցութիւնը բերել այդ խեղկատակութեանը: Գուցէ դրանով նրանք էլ իրենց համար են ապագայի կտրուկութեան «ֆորա» ապահովում: Մեծ աշխարհ է, մի օր կարող է պէտք գալ... ՀԵՏԲ

Սերժ Սարգսեանը յետաձգեց

ՆԱԻՐԱ ՀԱՅՐՈՒՄԵԱՆ

Մայիսի 24-ին տեղի ունեցած ՀՀԿ 15-րդ համագումարում ունեցած ելույթում Սերժ Սարգսեանը մի քանի «ծրագրային» ուղերձ է ցղել:

Նախեւառաջ դա վերաբերուում էր եւրասիական ինտեգրմանը: Սերժ Սարգսեանն ասել է, որ Մաքսային միութեանը Հայաստանի անդամակցումը մտնում է աւարտական փուլ: Եւրոպական եւ այլ միութիւնների վերաբերեալ նա ընդհանրապէս ոչինչ չի ասել, իսկ դա նշանակում է, որ որեւէ միութեանը Հայաստանի ինտեգրումը յետաձգում է (եթէ իհարկէ դա հանրութեան զգօնութիւնը թուլացնելու եւ Մայիսի 29-ին Եւրասիական միութեան պայմանագիրը ստորագրելու քայլ է):

Ըստ ամենայնի, յետաձգում է

դաքական դիրքերը: Սերժ Սարգսեանը ՀՀԿ-ին առաջարկում է աշխատել քաղաքացիական հասարակութեան հետ, նոր գաղափարներ ստանալ «ներքեւից», կառուցել քաղաքացիական պլատֆորմ:

Սերժ Սարգսեանի ելույթը թույլ է տալիս ուրուագծել Հայաստանում առաջիկայ 2-3 տարիների բաւական բարդ նկարը:

Հայաստանը պէտք է գոյատեւի մինչեւ չաջորդ ընտրափուլ՝ առանց զարգացման, առանց կտրուկ փոփոխութիւնների:

Ներկայիս կառավարութիւնը կը փորձի մի քիչ լայն բացել տալ ձեռնարկատէրերի գրպանն ու փիւռքից ինչ որ գումարներ ներգրաւել գոյատեւելու համար: Իշխանութիւնն ու ընդդիմութիւնը համագործակցելու են, ստեղծելով «դասական երկբեւեռ համակարգ»: Քիչ ինչ չէգոքացուած են արտա-

Սերժ Սարգսեանը յայտարարելով, որ «մինչ ընտրութիւնները դեռ պէտք է ապրել ու աշխատել», փաստացի բացառել է արտահերթ ընտրութիւնների հնարաւորութիւնը

նաեւ դարաբաղեան կարգաւորումը. Սերժ Սարգսեանի ելույթում ակնարկ կար այն մասին, որ Ատրպէյճանը չի ընդունում սեփական պարտութիւնը եւ փորձում է խափանել բանակցութիւնները:

Ելույթում խօսք չկար «մադրիդեան» եւ այլ սկզբունքների, մօտակայ կարգաւորման մասին, խօսք չկար նաեւ այն մասին, որ Հայաստանը պատրաստ է փոխզիջումների: Դա նշանակում է, որ խափանուել է Հայաստանի համար վտանգաւոր կարգաւորման սցենարը, որը պատրաստել էր Ռուսաստանը Մաքսային միութեանն անդամակցելու «համատեքստում»:

Սերժ Սարգսեանի ելույթում ակնարկ կար նաեւ այն մասին, որ ընդդիմութիւնը պատրաստուած է ընտրութիւնների:

Նա ընդգծել է, որ դա 2017-18 թթ. ընտրութիւններն են, թէեւ ընդդիմութիւնը նկատի ունէր արտահերթ ընտրութիւնները: Սերժ Սարգսեանը յայտարարելով, որ «մինչ ընտրութիւնները դեռ պէտք է ապրել ու աշխատել», փաստացի բացառել է արտահերթ ընտրութիւնների հնարաւորութիւնը: Նա բոլոր քաղաքական ուժերին հասկացնել է տուել, որ հրաժարականի, խորհրդարանը ցրելու որեւէ մոտիւ չունի, եւ ընտրութիւնները կը լինեն ժամկէտին:

Սերժ Սարգսեանը չի ասել, թէ ինչ է մտադիր անել ընտրութիւններից յետոյ: Աւելի վաղ նա յայտարարել էր, որ չի առաջադրուելու նախագահի պաշտօնին եւ չի յաւակնելու վարչապետի պաշտօնին, եթէ երկիրը դառնայ խորհրդարանական հանրապետութիւն: Եւ այն, որ նա բոլոր ուժերը նետում է ՀՀԿ-ն ուժեղացնելուն, նշանակում է, որ շեշտադրումները լինելու են երկրի կառավարման համակարգի փոփոխութիւնների վրայ:

Կայ եւս մէկ բան, որի մասին Սերժ Սարգսեանը չի խօսել՝ որ ՀՀԿ-ն մտադիր է ընդդիմութիւնից «խլել» քաղաքացիական նախաձեռնութիւնը: Քաղաքացիական վերջին մի քանի նախաձեռնութիւններին աջակցում էին ընդդիմադիր ուժերը, որը թույլ էր տալիս նրանց ամրապնդել սեփական քա-

ջին քաղաքական խնդիրները՝ դարաբաղեան կարգաւորումը եւ եւրասիական ինտեգրումը սառեցուել են:

Հայաստանն ապահովել է «կայունութիւն», աւելի ճիշտ՝ ճահճացում առաջիկայ 2-3 տարիների համար: Որքա՞ն մարդ այդ ընթացքում կը հեռանայ երկրից, նրանցից որքա՞նը կը ստանայ ուսակական անձնագիր, որքա՞ն մարդ կը գոհուի առաջին գծում, դիպուկահարների կրակոցներից:

Մասիս ՇԱԲԱԹԱԹԵՐՔ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐՔ
ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՍԲԱԳԻՐ
SOPƏ. ՄՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆԾԵԱՆ
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$80.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

Յրատարակելով հայաստանեան մամուլին մեջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» ամսալայնագործն չի բաժնէր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ՐԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նաւասարդ Արքեպիսկոպոս Կճոյեան. «ՕՖշորային Թեման Փակուած Է»

Հանրապետական կուսակցութեան համագումարին, ինչպէս միշտ, ներկայ էր Նաւասարդ արքեպիսկոպոս Կճոյեանը: Թէ ինչո՞ւ է ամէն անգամ Կճոյեանը ներկայ իշխող կուսակցութեան համագումարին, ինքն անձամբ այս կերպ է մեկնաբանում. «Օրհնում եմ»:

Դիտարկմանը, թէ ՀՀ-ի համար պարբերաբար աղօթում էք, բայց կուսակցութիւնն այդպէս էլ յաջողութիւն չի արձանագրում, արքեպիսկոպոս Կճոյեանը պատասխանեց. «Ես աղօթում եմ նաեւ Ձեզ համար, նոյնիսկ ձեզ համար, որովհետեւ դուք փորձում էք ինքնադրսեւորուել այլոց հաշուին: Խնդիր չէք բարձրացնում. Խնդիրները վերահանէք, բամբասանքով էք զբաղւում: Դուք չէք աղօթում Չերմեռանդօրէն, եթէ հաւատք ունենաք, կ'օգնի, եթէ ոչ՝ չէ: Բոլոր մարդկանց համար եմ ասում»:

Անդրադառնալով այն հանգամանքին, որ իր անունը կապւում է ՀՀ-ի հետ, թէեւ ինքը կուսակցական չէ, Կճոյեանը նշեց, որ Հանրապետական կուսակցութիւնը ազգային պահպանողական կուսակցութիւն է, ապա նշեց, որ ինքը չի կարող դառնալ ՀՀ-ի անդամ. «Ես կուսակցական չեմ կարող դառնալ, ես արդէն եմ՝ էջմիածին միաբանութեան անդամ»:

Հարցին, թէ հնարաւոր է գործող վարչապետ Յովիկ Աբրահամեանի հետ նոյն կերպ մտերիմ յարաբերութիւններ ունէ՞ք, որքան նախկին վարչապետ Տիգրան Սարգսեանի հետ, Կճոյեանը պատասխանեց. «Յովիկ Աբրահամեանը

Նաւասարդ արքեպիսկոպոս Կճոյեան

նր, որդին՝ Արգամը, Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին վերանորոգել են Մխչեան գիւղում, ինքը կառուցում է Արտաշատի սուրբ Յովհաննէս եկեղեցին, որի օծումը դեռ չի եղել, ի՞նչ պիտի ասեմ ես, միայն դրական»:

Անդրադառնալով օֆշորային պատմութեանը Կճոյեանը նշեց, թէ իր համար այդ թեման փակ է ու եղել է փակուած: «Օֆշորային պատմութեամբ ես չեմ զբաղւում, իրականացնում եմ զբաղում: Ինձ համար այդ թեման միշտ փակուած է եղել, որովհետեւ ես օֆշորային սկանդալի հետ կապ չունեմ: Այ, ձեզ համար այդ թեման փակուած չէ: Ինչո՞ւ, պատասխանը դուք կ'իմանաք: Քանի անգամ կարելի է նոյն բանը ասել, դուք փնտռում էք սենսացիաներ, ճիշդը չէք ուզում իմանալ, որ ասում եմ՝ չէք ուզում լսել: Դուք ճշմարտութիւն չէք փնտռում, սենսացիաներ եք փնտռում»:

Լրագրողական Կազմակերպութիւնը Սպառնալիք Ե Տեսնում

Ինֆորմացիայի Ազատութեան Կենտրոնը մտահոգութիւն է յայտնել ՀՀ գլխաւոր դատախազութեան՝ 2014թ.-ի Մայիսի 22-ին տարածած «Նախաքննական տուեալների հրապարակումը քրէօրէն պատժելի է» հաղորդագրութեան վերաբերեալ:

Կազմակերպութիւնը գտնում է, որ այն խիստ խնդրաշարժիչ է, չի բխում լրատուամիջոցների ազատութեան եւ լրատուութեան աղբիւրի գաղտնիութեան իրաւունքներից, վտանգի տակ է դնում իւրաքանչիւր լրագրողի մասնագիտական պատշաճ գործունէութեան իրականացումը, արդիւնքում նաեւ՝ հասարակութեան տեղեկութիւն ստանալու իրաւունքը: Յիշեցնենք՝ վերոյիշեալ հաղորդագրութեան մէջ ասում է, որ

ՀՀ գլխաւոր դատախազի յանձնարարութեամբ, հսկողութիւն իրականացնող դատախազները, զանգուածային լրատուութեան միջոցներում նախնական քննութեան ընթացքում ձեռք բերուած ապացույցների կամ ստուգման ենթակայ հանգամանքների վերաբերեալ հրապարակումների իւրաքանչիւր դէպքում, ձեռնարկելու են օրէնքով սահմանուած քրէադատավարական ներգործութեան միջոցներ:

Ինֆորմացիայի Ազատութեան Կենտրոնը գտնում է, որ ՀՀ գլխաւոր դատախազութեան հաղորդագրութիւնն ընկալում է ոչ թէ որպէս օրինակամութեան ապահովման ուղղուած գործողութիւն, այլ ուղղակի սպառնալիք ընդդէմ լրագրողների եւ լրատուամիջոցների մասնագիտական գործունէութեան իրականացման:

Սպառնալիքներ Սէֆիլեանի Եւ Կնոջ Դէմ

Շուշիի առանձնակի գումարտակի հրամանատար, «Նախախորհրդարանի» քարտուղարութեան համակարգող Ժիրայր Սէֆիլեանը ԱԱԾ աշխատակիցների կողմից իր հասցէին հնչեցուած սպառնալիքներն առայժմ չի մեկնաբանում, սպասում է ԱԱԾ ղեկավարի մեկնաբանութեանը:

Աւելի վաղ Նախախորհրդարանը տեղեկութիւն էր տարածել, ըստ որի, ՀՀ կառավարութեանն առընթեր Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան մի բարձրաստիճանի ներկայացուցիչ միջոցով պաշտօնապէս Ժիրայր Սէֆիլեանին ուղղուած սպառնալիք է փոխանցել, թէ վերջինս Քեսաբի ազատագրման նպատակով

այնտեղ ազատամարտիկներ է ուղարկում, եւ եթէ մէկ անգամ էլ փորձի նման քայլ կատարել, նրան կ'արտաքսեն Հայաստանից:

Նախախորհրդարանի տարածած հաղորդագրութեան համաձայն՝ Մայիսի 26-ին, երբ ոստիկանները մօտեցել էին «ՍԱՍ» սուպերմարկետի մօտ կայանած՝ Սէֆիլեանի կնոջ մեքենային եւ ստիպել էին պրկել «Ձեռքերդ դուրս մեր գրպանից» մեքենայի վրայ փակցուած պիտակը, Նախոր Սէֆիլեանը դիմադրել էր, ոստիկանները նրան քաշքշել էին, ապա լսելով նրա արեւմտահայերէն խօսքը՝ ստել. «Թող զեա Հայաստանից, եթէ սո՛ք քեզ դուր էի գալիս», այնուհետեւ երեք մեքենայով երկար հետապնդել էին նրան:

ՀՅԴ-ՍԴՀԿ Միջվարչային Հանդիպում Երեւանում

Մայիսի 26-ին, տեղի ունեցաւ հանդիպում ՄԴՀԿ Հայաստանի վարչութեան եւ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մարմնի միջեւ: Հանդիպմանը երկու կողմերից մասնակցում էին ՄԴՀԿ Հայաստանի վարչութեան ատենապետ Նարեկ Գալստեանը, վարչութեան անդամներ Վազգէն Մեսրոպեանը, Դմիտրի Մարտիրոսեանը, վարչազուտ Եղիազարեանը, ինչպէս նաեւ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մարմնի ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեանը, ԳՄ անդամներ՝ Աղուան Վարդանեանն ու Լիլիթ Գալստեանը:

Հանդիպման ժամանակ երկու աւանդական կուսակցութիւնների

ներկայացուցիչները քննարկեցին Հայաստանի ներքին քաղաքական իրավիճակը, Միւրիայի հայ համայնքի եւ Հայաստանում ապաստանած սիրիահայերի խնդիրները:

Անդրադարձ եղաւ նաեւ առաջիկայում սպասուող սահմանադրական բարեփոխումներին: Թէ՛ ՄԴՀԿ եւ թէ՛ ՀՅԴ ներկայացուցիչները նշեցին, որ իրենք կողմ են հարիւր տոկոս համամասնական ընտրակարգին եւ խորհրդարանական կառավարման համակարգին: Կողմերը պայմանաւորուեցին պարբերաբար հանդիպել եւ քննարկել երկկողմ նշանակութիւն ունեցող կարեւորագոյն հարցերը:

Վերահսկիչ Պալատը Կարող Է Տրուել Ընդդիմութեանը

ՀՀ կառավարութեան աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Դաւիթ Յարութիւնեանը դէմ չէ, որ ընդդիմութիւնը ունենայ վերահսկողական լծակներ: Այսօր էլ ընդդիմութիւնն, ըստ նրա, վերահսկում է իշխանութեանը, 10 տարի առաջ նման բան հնարաւոր չէր. «10 տարի առաջ դուք չէիք կարող պատկերացնել, որ ընդդիմութիւնը ներկայացնող գոնէ մէկ անձ լինի որեւէ ընտրական յանձնաժողովի նախագահ կամ տեղակալ կամ քարտուղար, 10 տարի առաջ դուք չէիք կարող գտնել ընդդիմութեան մի որեւէ ներկայացուցիչ, որը լինէր ԱԺ յանձնաժողովի նախագահ կամ տեղակալ»: Իսկ արդեօք ընդդիմութիւնը դրա համար պէտք է շնորհակալ լինի. «Եւ չպէտք է շնորհակալ լինի»՝ պատասխանում է Դաւիթ Յարութիւնեանը:

Պարոն Յարութիւնեանը չի բացառում, որ կարող է եւ վերահսկիչ պալատը տրուել ընդդիմութեանը, կան երկրներ, որտեղ

նման փորձ արել են, բայց հարց է՝ պատրաստ են այս փուլում նման քայլի. «Մենք դեռեւս չենք կարողացել կայացնել մեր քաղաքական դաշտը»:

Հանրապետական պատգամաւոր Յովհաննէս Սահակեանը երկրներ գիտի, որտեղ վերահսկիչ պալատի նախագահի պաշտօնը ընդդիմադիր գործիչ է զբաղեցնում: Բայց Հայաստանի ընդդիմութիւնը թող իր մէջ որոշի, թէ իրենցից յատկապէս ո՞ր քաղաքական ուժն է ուզում վերցնել այդ պաշտօնը. «Ազգային ժողովում կայ 4-5 խմբակցութիւն այլեւս, ովքեր իրենց հռչակել են ԱԺ կանոնակարգի դրոյթներին համապատասխան որպէս ընդդիմադիր դաշտում գործող քաղաքական ուժ կամ ընդդիմութիւն»:

Բացի դրանից, ըստ հանրապետական պատգամաւորի, ընդդիմութիւնը պէտք է պատրաստ լինի նման պաշտօն եւ վերահսկողական գործառնոյթներով այլ պաշտօններ զբաղեցնելուն:

Վոլոդիա Աւետիսեանի Փաստաբանը Կը Դիմի ՀՀ Արդարադատութեան Խորհուրդ

Խարդախութեան մէջ մեղադրուած ու ազատագրուած Վոլոդիա Աւետիսեանի պաշտպան Արա Զաքարեանը բողոք-դիմում է պատրաստել ուղղուած Արդարադատութեան Խորհրդին:

Պաշտպանը պնդում է, որ դատաւոր Լեւոն Աւետիսեանը համակողմանի ու հաւասարակշռուած դատավարութիւն չի անցկացնում եւ խախտելով միջազգային ու տեղական իրաւական նորմերը՝ շարունակում է կալանքի տակ պահել ազատամարտիկին:

Հարաբարեան պատերազմի վետերան, պաշտօնաթող զնդապետ Վոլոդիա Աւետիսեանն արդէն կալանքի տակ է 9 ամիս:

Հերթական դատական նիստին ներկայ Աւետիսեանի մարտական ընկերները, հարազատներն ու աջակիցները դատախազ Հենրիկ Պապիկեանին դիմաւորեցին սուլոցներով, գոռում-գոչիւններով:

Աւետիսեանի պաշտպան Զաքարեանը, յայտնելով դատաւորի դէմ Արդարադատութեան Խորհուրդը դիմելու մտադրութեան մասին, եւս անգամ միջնորդութեամբ բացարկ յայտնեց դատաւոր Լեւոն Աւետիսեանին:

պաշտպանի մտադրութիւնը՝ իր դէմ բողոքելու վերաբերեալ, եւ որոշ ժամանակ անց մերժեց բացարկ յայտնելու մասին միջնորդութիւնը: Սա նրա դէմ բերուած երրորդ միջնորդութիւնն էր: Զաքարեանը անցած դատական նիստերին եւս նման միջնորդութիւն էր արել եւ մերժում ստացել:

Այս մերժումից յետոյ պաշտպան Զաքարեանը մէկ այլ միջնորդութիւն ներկայացրեց՝ պահանջեց ազատ արձակել Աւետիսեանին աւելի քան 50.000 դոլար արժողութեամբ գրաւի դիմաց: Նա նշեց, որ նման ծանրութեան յանցագործութիւնների դէպքում եւրոպական նախադէպերով եւրոպական դատարանը պահանջում է ազատ արձակել մեղադրեալին յատկապէս, երբ նա պատրաստ է գրաւ վճարել իր ազատ արձակման դիմաց:

Դատաւորը այս միջնորդութեան վերաբերեալ իր որոշումը կը հրապարակի յաջորդ դատական նիստին: Նշենք, որ նախորդ նիստերին նա Աւետիսեանին կալանքի տակ պահելը մի դէպքում հիմնաւորել էր նրանով, որ պաշտօնաթող զնդապետ կարող է վկաների վրայ ճնշումներ գործադրել, միւս դէպքում՝ որ կարող է խուսափել դատաքննութիւնից:

ԼՈՒՐԵՐ

Սէյրան Օհանեանը Չի Քննադատում Ռուս-Ադրբեջանական Զերթական Գործարքը

T-90S հրասայլեր ռոմեցմէ հարիւր հատ Ռուսաստան մատակարարած է Պաֆունիին

«Ռուսաստանն իրաւունք ունի իր պլանները համաձայն ինքնուրոյն ռազմատեխնիկական քաղաքականութիւն իրականացնել»:

Միեւնոյն ժամանակ Սէյրան Օհանեանը նշել է, թէ այդ համագործակցութիւնը չի խաթարում հաւասարակշռութեանը սահմանների վրայ:

Ռուսաստանի Ռազմատեխնիկական համագործակցութեան դաշնային ծառայութեան ղեկավար Կոնստանտին Բիրիւլինը անցած շաբաթ յայտնել էր, որ Մոսկուան աւարտել է Ադրբեջանին 100 հատ T-90S տանկերի մատակարարումը, եւ հնարաւոր էր համարել նոյն քանակի նոր խմբաքանակի մատակարարումը:

Այսօր էլ Ադրբեջանական APA լրատուական գործակալութիւնը հաղորդեց, որ Բաքուն կրականէտների նոր խմբաքանակ է պատուիրել ռուսական «Ուրալվազոնգավոյ» ընկերութեանը:

Քաղաքական եւ միջազգային հետազոտութիւնների հայկական կենտրոնի փորձագէտ Ռուբէն Մեհրաբեանը, վերլուծելով այս գարգացումները, եզրակացնում է՝ Ռուսաստանը Հայաստանի ռազմավարական գործընկերն ու դաշնակիցը չէ, եւ Բաքուն գէնք-գինամթերքի վաճառքը չի տեղաւորում դարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործընթացի շրջանակում:

«Ժամանակն է ուղղակի հարցադրելու Ռուսաստանի՝ որպէս միջնորդի դերի վերանայմանը: Եթէ մենք ուզում ենք կարգաւորենք այդ կոնֆլիկտը, նախ եւ առաջ

պէտք է գէնքի բեռնարգելք դրուի կոնֆլիկտով կողմերի վրայ, եւ Միւնսխի խմբի համախառնահանրը, որոնք ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհրդի հինգ անդամներից երեքն են, հենց առաջինը վերահսկեն, որ այդ բեռնարգելքը պահպանուի, քանի դեռ չի կարգաւորուած կոնֆլիկտը», - ասաց Մեհրաբեանը:

Տարածաշրջանում ահռելի քանակութեամբ գէնք կուտակելով՝ կանգնում ենք պատերազմի վերսկսման վտանգի առջեւ, հաշուի առնելով թէ ինչ ուեժիմ է ղեկավարում Ադրբեջանում, կարծում է փորձագէտը:

Կովկասի ինստիտուտի փոխտնօրէն Սերգէյ Միւնսեանը, մինչդեռ, նշում է, որ Ռուսաստանի կողմից Ադրբեջանին գէնքի մատակարարումը նոր բան չէ, այն սկսուել ու շարունակուել է ետխորհրդային տարիներից: Փորձագէտը Բաքուի եւ Մոսկուայի միջեւ ռազմատեխնիկական գործարքը թէեւ մտահոգիչ է որակում, սակայն արտառոց չի համարում եւ ասում է, որ այդ փաստը գնահատելիս պէտք է մի կողմ թողնել զգացմունքայնութիւնը:

«Մեզ համար աւելի կարեւոր է այս գործարքի ռազմավարական նշանակութիւնը. Եթէ տեղի չունենայ այսպէս կոչուած կոմպենսացիոն գէնքերի եւ գինամթերքի տրամադրում Հայաստանին, բնականաբար, դա կարող է խախտել բալանսը», - ասաց փորձագէտը:

Սերգէյ Միւնսեանի խօսքով, սպառազինութեան բալանսը չխախտելու համար Ռուսաստանը գէնք է մատակարարում նաեւ Հայաստանին, իհարկէ, որոշակի արտօնեալ պայմաններով: Ըստ Միւնսեանի, ռազմական բաղադրիչի միջոցով Ռուսաստանը փորձում է Լեռնային Ղարաբաղի հակամար-

Հայերը Սարդարապատում «Վաստակեցին Ապրելու Եւ Քաղաքական Ասպարէզ Վերադառնալու Իրաւունքը»

Հանրապետութեան Օրուայ տօնակատարութիւն Սարդարապատի Յուշահամալիրէն ներս

Սարդարապատի Հերոսամարտի Յուշահամալիրում Հանրապետութեան տօնին նուիրուած միջոցառումները մեկնարկեցին Մայիս 28-ի առաւօտից. Սարդարապատ ժամանեց Հայաստանի ողջ իշխանական վերնախաւը՝ նախագահ Սերժ Սարգսեանի գլխաւորութեամբ:

Սերժ Սարգսեանին ուղեկցում էին նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Բակո Սահակեանը, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին երկրորդն ու Մեծի տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ առաջինը:

Նախագահի շնորհաւորական ուղերձը, որը նա հրապարակեց յուշահամալիրում՝ Հանրապետութեան տօնին նուիրուած պարգեւատրման արարողութիւնից յետոյ, ամբողջութեամբ նուիրուած էր 1918 թուականի Մայիսի 28-ի յղթանակներին, հայ ռազմիկների, քաղաքական գործիչների, շինականների, հոգեւորականների, մտաւորականների, հայութեան ամբողջ մի սերնդի սիրանքներին:

«Եթէ մայիսեան հերոսամարտերում եւ մանաւանդ Սարդարապատում հայերը պարտուէին, ապա թուրքական զօրքերն անարգել մտնում էին էջմիածին եւ Երեւան: Եթէ այդքանից յետոյ աշխարհի

երեսին մնար հայ պատմաբան, ապա նա առանց մեծ դժուարութեան կարող էր հիմնաւորել, որ հայերի յղթանակը օբիեկտիւօրէն անհնար էր: Բոլոր փաստերը եւ ողջ իրականութիւնը կարծես մեր դէմ էին, բայց մենք փրկուեցինք այստեղ: Ինքներս վաստակեցինք ապրելու եւ միջազգային քաղաքական ասպարէզ վերադառնալու իրաւունքը», - նշեց նախագահը:

Սերժ Սարգսեանը չիսօսեց Հայաստանի այսօրուայ մարտահրաւէրներից ու խնդիրներից:

Պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեանը Մայիսի 28-ի յղթանակները համարեց պարտաւորեցնող, յիշեցնելով՝ մեր սերնդակիցներն էլ կարողացան ապահովել Ղարաբաղի անկախութիւնը:

Քաղաքական ուժերից մեծ մասամբ իշխող Հանրապետականի ներկայացուցիչներն էին առաւօտեան Սարդարապատում: Գագիկ Ծառուկեանի գլխաւորած «Բարգաւաճ Հայաստանից», ընդդիմադիր ժառանգութիւնից ու Հայ ազգային կոնգրէսից ոչ ոք չկային Սերժ Սարգսեանի այցելութեան ժամերին:

Այս տարի Սարդարապատում չկային բացօթեայ տօնական սեղաններ ու հիւրասիրութիւն:

Հայաստանցիների Մեծ Մասը Վատահում Ե Եւրամիութեանը

Հայաստանցիների երկու երրորդը կարծում է, որ Եւրոպական Միութիւնը լաւ յարաբերութիւններ ունի Հայաստանի հետ, այս մասին են վկայում ԵՄ հարեւանութեան բարոմետրի տուեալները:

Սակայն 2013 թուականի աշնանն ու ձմռանը 12 տոկոսով պակաս հայաստանցիներ են այդպէս կարծել, քան նոյն տարուայ զարնանը: 2013-ի Սեպտեմբերի 3-ին, յայտարարուեց, որ Հայաստանը մտադիր է անդամակցել Մաքսային Միութեանը:

Հարցման համաձայն, հայաստանցիների մեծ մասը վատահում է Եւրամիութեանը: Հարցուածների կէսից աւելի նշել է, որ Եւրամիութեան հետ համագործակցութիւնը լաւ գործիք կարող է հանդիսանալ տարածաշրջանում անվտանգութիւն եւ խաղաղութիւն հաստատելու համար:

53 տոկոս հայաստանցիներ էլ Եւրամիութեան հետ համագոր-

ծակցութիւնը դիտարկում են որպէս աղքատութեան դէմ պայքարի միջոց: 44 տոկոսը կարծում է, որ Եւրամիութիւնը դրական ազդեցութիւն կարող է ունենալ, մինչդեռ 19 տոկոսը դիտարկում է այն որպէս բացասական երեւոյթ:

Վերազգային կառոյցներից հայերն ամենաշատը վատահում են ՄԱԿ-ին, 2 տոկոսով պակաս՝ Եւրամիութեանը եւ աւելի քիչ՝ ՆԱՏՕ-ին:

Ուշագրաւ է, որ հարցուածների 86 տոկոսը կարծում է, որ երկրում տնտեսական վիճակը վատ է, 72 տոկոսը դժգոհ է ժողովրդավարութեան դրութիւնից, միաժամանակ, սակայն, հարցուածների կէսից աւելին գոհ են իրենց կեանքից:

Համաձայն ԵՄ բարոմետրի՝ Արեւելեան հարեւանութեան միւս երկրների ընդհանուր հարցուածների համեմատ, տնտեսութիւնից եւ ժողովրդավարական դրութիւնից ամենադժգոհը հայերն են:

Յրաւէր Թուրքիոյ Նախագահին

Շարունակուած էջ 1-էն

խորհրդանիշը: Մրցոյթով յաղթած է «Շարմ» ընկերութեան նախագիծը՝ Անմոռուկ ծաղիկը, որով վրայ պատկերուած է Ծիծեռնակաբերդի Յուշահամալիրը, ծաղկի 5 թերթիկները կը խորհրդանշեն այն ցամաքամասերը, ուր բնակութիւն հաստատած են ջարդերէն մազապուրծ հայերը: Միջոցառումները կ'ունենան նաեւ կարգախօս՝ «Յիշում եմ եւ պահանջում»:

Այս տարի պիտի բացուի Կո-

միտասի թանգարան, պիտի ընդունուի համահայկական հռչակագիր, վերանորոգուած եւ նոր ցուցադրութեամբ ընդարձակուած պիտի վերաբացուի Յեղասպանութեան թանգարանը:

Նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Վիգէն Սարգսեան տեղեկացուց, որ ի թիւս շարք մը միջոցառումներու, հաստատուած է նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան բոլոր նահատակներուն սուրբերու շարքը դասելու նախաձեռնութիւնը:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՆԻՍՏԻՆ Ա.Դ.Յ.Կ. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԸՆԿ. ՅԱԿՈԲ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Մի րեյի ներկաներ, Ընդամենը 11 ամիսներ կը բաժնեն մեզ Հայոց Ցեղասպանության 100-ամեակին եւ այսօր, հայրենիքին մինչեւ Սփիւռքի ամենահեռավոր անկիւնը նախապատրաստական աշխատանքները բուն թափով կ'ընթանան եւ որքան մօտենայ Ապրիլ 24-ը, կամայ թէ ակամայ, համայն հայութիւնը եւ ինչու չէ նաեւ ամբողջ աշխարհը մեծ իրադարձութեան մը ակնկալիքով պիտի համակուի: Այդ առումով, մեծ են սպասելիքները նաեւ այս պատկառելի յանձնաժողովին, որ կոչուած է համակարգելու Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նուիրուած միջոցառումները: Սակայն, որպէս Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան ներկայացուցիչ, կը կարծեմ, որ նախադէպը չունեցող այս իսկապէ՛ս համագալսի մարմինը կոչուած է ընելու շատ աւելին քան լոկ միջոցառումներ կազմակերպելը: Տարիներ շարունակ, մեր ժողովուրդի առաջ ծառայած մարտահրաշխներու հաղթահարման միակ գրաւականը միասնականութիւնն ու համախմբումը համարած ենք, սակայն եւ այնպէս բարի ցանկութիւններէն անդին ոչ մէկ գործնական քայլ առած ենք այդ ուղղութեամբ: Թերեւս պատշաճ է, որ մեր ժողովուրդի մեծագոյն ցան է, որ մեզ համախմբած է այստեղ, սակայն ոչինչ կը խանգարէ մեզ ընդլայնելու այս յանձնաժողովի աշխատանքային դաշտը եւ սկիզբը դնելու ազգային ոչալ ուսումնարարական ծրագրի մը մշակման: Նկատի ունենալով, որ Ցեղասպանութեան թղթածրարն է այս յանձնաժողովի ուշադրութեան առարկա, յանուն Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան հարկ կը համարեմ ներկայացնել երեք

կարեւոր կէտեր, որոնք որպէս հիմք կրնան ծառայել ապագայի մեր գործունէութեան համար: 1. Ցեղասպանութեան 100-ամեակի յանձնաժողովին պէտք է բխի մշտական մարմին մը, որուն պարտականութիւնը պէտք է ըլլայ մշակել հայ դատի հետապնդման ընդհանուր ռազմավարութիւն ու պէտք է, Հայաստանի եւ Սփիւռքի դերերու յստակ բաժանում կատարուի եւ անպայման հաշուի առնուին Հայաստանի պետական շահերը եւ Սփիւռքի ակնկալութիւնները: Միասնական ու համակարգուած մօտեցումը միակ գրաւականն է կանխելու նման անախորժութիւններ, որոնք ծագեցան Հայաստանի եւ Սփիւռքի միջեւ՝ Հայաստան-Թուրքիա Protocol-ներու ստորագրման օրերուն: 2. Պէտք է արձանագրել, որ Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացը անկասելի դարձած է եւ ուշ կամ կանուխ կարգը պիտի գայ Թուրքիոյ պետութեան: Այդ իմաստով, բոլորիս համար

յստակ է, որ ճանաչումը միայն առաջին քայլն է եւ անորմով չաւարտիր մեր արդար իրաւունքներու պահանջը: Հետեւաբար, ժամանակը հասունցած է, ցեղասպանութեան ճանաչումին անդին նայելու եւ հատուցման իրաւական հիմքեր մշակելու: Առ այսօր, բացի վերնագրերէն գրեթէ ոչ մէկ աշխատանք տարուած է այդ ուղղութեամբ տրուած ըլլալով, որ իւրաքանչիւր հայ, ներառեալ այսօր հոս գտնուողներս, հատուցման վերաբերեալ իր առանձնապատկապակերպացումը ունի: 3. Թուրքիոյ առողջ մտաւորականութեան ու քաղաքական գործիչներու հետ կապերը պէտք է սերտացնել: Ցեղասպանութեան թեմային արծարծումը, ճանաչման եւ հատուցման գործընթացներուն մասին ամէնօրեայ գրոցներուն մեր մասնակցութիւնը շատ աւելի դրական արդիւնք կրնայ տալ Թուրքիոյ մէջ դրական հանրային կարծիք ստեղծելու մէջ քան միայն հեռավոր արհեստագործական շատ մը աշխատանքներ:

Յարգելի ներկաներ, Պէտք է հաւատալ եւ ընդունիլ, որ Ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի նշումը, տեղի ունենալիք միջոցառումները կամ ինչպէս շատերու կողմէ ընդունուած է ըսել «Հայկական ցունամին» պիտի դառնայ նոր սկզբնակէտի մը խորհրդանիշը: Թուրքիոյ վարչապետին, անցնող 24 Ապրիլին ներկայացուցած, իբրեւ թէ քաղաքական ներողամտագիրը խորքին մէջ Թուրքիոյ նախաձեռնողի դերին մէջ ըլլալու փաստի արձանագրումն էր: Անոր դիմաց, մենք որպէս հաւաքականութիւն դէպքը արձանագրող կամ առաւելագոյն պարագային էրտողանի խօսքին դիմադարձողը միայն հանդիսացանք: Ինչպիսի՞ն պիտի ըլլայ մեր դիրքորոշումը եւ մարտավարութիւնը եթէ երբեք յառաջիկայ Ապրիլ 24-ին Թուրքիոյ պետութիւնը պաշտօնապէս ճանչնայ Ցեղասպանութիւնը, թեկուզ եւ ոչ այն բառերով կամ բովանդակութեամբ որ մենք կ'ակնկալենք: Խօսքս աւարտելով արձանագրեմ, որ մեր բոլոր ինդիւրներուն՝ Ցեղասպանութեան ճանաչման, Հայաստանի հզօրացման, Արցախի անվտանգութեան եւ միջազգային ճանաչման, Սուրիա-հայութեան եւ Միջին Արեւելքի հայութեան անվտանգութեան ինդիւրներուն հիմնարար լուծումներ տալու համար մենք կարիքն ունինք ազգային լիարժէք, մասնագիտական եւ առողջ ծրագրի: Իսկ այդպիսի ծրագիր մը մշակելու ե՛ւ կարողութիւնը ե՛ւ հնարաւորութիւնը անտարակոյս ունինք, կը մնայ միայն նախաձեռնութիւնը, զոր մենք, որպէս հայ ժողովուրդի գերագոյն ներկայացուցչական մարմին կարող ենք տրամադրել:

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ ՀԱՐՍՏԱՑԱԾ Է 450 ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկին յատկացուած է Հայոց Ցեղասպանութեան ու անոր հետեւանքներուն առնչուող լուսանկարներու բացառիկ եւ հարուստ հաւաքածոյ: Շուրջ 450 բնօրինակ լուսանկարներու հաւաքածոն նուիրած են յունահայ իտանիկեան ընտանիքի ժառանգորդները՝ կարեւոր նկատելով Հայոց Ցեղասպանութեան յիշողութեան պահպանումը եւ փոխանցումը սերունդներուն: Լուսանկարներու հաւաքածոն կը ներառէ Օսմանեան կայսրու-

թեան, Յունաստանի, Եգիպտոսի, Սուրիոյ որբանոցներուն, որբերու կեանքին, Մերձաւոր Արեւելքի ամերիկեան նպաստամատոցի որբախնամ գործունէութեան, ինչպէս նաեւ Հայոց Ցեղասպանութեան պատմութեան առանձին դրուագներու առնչուող լուսանկարներ: Լուսանկարներու մեծ մասին ետեւի կողմը առկայ են չափազանց կարեւոր տեղեկութիւններ հաղորդող գրութիւններ: «Հայոց Ցեղասպանութեան 100րդ տարելիցի նախօրէին այս հաւաքածուի ձեռքբերումը ոչ միայն

խորհրդանշական, այլ նաեւ բացառիկ իրադարձութիւն է մեր թանգարանի համար, եւ այս լուսանկարներն իրենց ուրոյն տեղը կը գտնեն 2015 թուականի Ապրիլին բացուող թանգարանային նոր ցուցադրութիւնում: Լուսանկարների մէջ իր կարեւորութեամբ առանձնանում է, ի հարկէ, երիտթուրք պարագլուխ Իսմայիլ Հաքքի բէլի՝ անգլիացի զինուորականների կող-

մից ձերբակալութեան լուսանկարի բնօրինակը», յայտնած է Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկի տնօրէն՝ Հայկ Դեմոյեանը: Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկը այս եզակի հաւաքածոն ձեռք բերելու համար իր երախտագիտութիւնը յայտնած է Յունաստանի մէջ Հայաստանի դեսպան Գագիկ Ղալաչեանին:

ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԸՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՒՄ ՏԱՆՈՒԼ Է ՏՈՒԵԼ

ՍԱՄՈՒԷԼ ԿՈՍԵԱՆ
Գրական թերթ

Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայյիփ Էրդողանի՝ Ապրիլի 24-ի նախօրէին, Հայոց ցեղասպանութեան առնչութեամբ յայտարարութիւնը, որով նա ցաւակցել է անցեալ դարակգբին Օսմանեան կայսրութեան տարածքում սպանուած հայերի ժառանգներին եւ հանգստութիւն մաղթել զոհերի հոգիներին, այլ բան էջր, քան արդէն ժանգոտող իրենց ժխտողականութիւնը վերջնական քայքայումից փրկելու դիւանագիտական ածպարարութիւն, որին նոյնիսկ Թուրքիայի ներսում սկսել են չհատարել:

Թուրքիայում գնալով աճում է նրանց թիւը, ովքեր փորձում են ուզում են Հայոց ցեղասպանութեանն առնչուող ճշմարտութիւնն իմանալ, առերեսուել իրենց անցեալին: Եւ որքան էլ Էրդողանի յայտարարութիւնը անսպասելի թուալ, ակնյայտն այն է, որ նման յանցագործութիւնները վաղեմութեան ժամկէտ չունեն, եւ յանցագործութիւնը ինչով ու ինչպէս էլ փորձես թաքցնել, անմեղ զոհերի արիւնը թափանցում է պատմութեան մաշկի տակից՝ չիշեցնելով յանցանքի ու հատուցման մասին: Թուրքական քաղաքականութեան մէջ Հայոց ցեղասպանութեանը վերաբերող՝ վարչապետի անյայտ, անհասցէ ու լղրուած այս մօտեցումը դժուար է մեղքի գիտակցման ու ապաշխարանքի քայլ դիտել, երբ Թուրքիայի՝ հայերի նկատմամբ ամբողջ քաղաքականութիւնը նոյն հակահայ դիրքերում է, յուշելով, որ իրականում գործ գայլը նոյն գիշատիչն է մնացել:

Էրդողանն իր յայտարարութեանը գուզահեռ չի մոռացել չիշեցնել, որ արցախեան հակամարտութեան հարցում իրենց դիրքորոշումը չի փոխուել, այսինքն՝ հայ-թուրքական սահմանը փակ է մնալու, հայերի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնները՝ փականքի տակ, քանի դեռ հայերը «գրաւեալ» տարածքները չեն ազատել: Քեասպի դէպքերը կրկին չիշեցրին թուրքական ձեռագրի մասին: Եւ որքան էլ Թուրքիան փորձի պիտակները փոխելով կեղծիքը ճշմարտութեան տեղ մատուցել, միեւնոյն է, ժխտողականութեան քաղաքականութիւնն սկսել է ճաքեր տալ, եւ այդ ճաքերը գնալով խորանալու են:

Ինչպէս նշում է թուրք պատմաբան Թաներ Աքչամը. «Մենք առաջուանը չենք: Մենք, այսինքն՝ 1915թ. Հայոց ցեղասպանութեան հարցով դարաւոր ստի դէմ պայքարող մարդիկ, շատ ենք փոխուել: Եթէ վարչապետն այս խօսքերն ասէր սրանից 10 տարի առաջ, այն «յեղափոխութիւն» կը համարէինք: Սակայն այժմ շատ ջրեր են հոսել...»: Ստամբուլի քաղաքական հետազօտութիւնների կենտրոնի աւագ գիտաշխատող Չենգիզ Աք-

թարն էլ նշում է, որ «Թուրքիայում 1915 թ. դէպքերի վերաբերեալ հանրային լայն շրջանակներում չկայ իրական պատկերացում: Յիշողութիւններն աղաւաղուել են եւ նուազագոյնի հասցուել պետութեան կողմից»: Թուրք հեղինակը միաժամանակ ընդգծում է, որ Թուրքիան ճշմարտութեան պատերազմում տանուլ է տուել: «Հայերի բնաջնջումը իրենց պատմական տարածքներում ինչպէս էլ անուանենք, ակնյայտ փաստ է»: «1915-ին տեղի ունեցածը, բառի բուն իմաստով, ցեղասպանութիւն է», - իր հերթին հաստատել է թուրք գրող Հիւզա Քանան, ով երբ իմացել է, որ դեռեւս 100 տարի առաջ Թուրքիայի հողերի կէսը ոչ մահմեդականներով է բնակեցուած եղել, շանթահարուել է...: «Ո՛ւր են հիմա միլիոնաւոր մարդիկ: Թուրքիայի Հանրապետութեան ամէն էջը կեղտոտ եւ արիւնոտ է: 100 տարուայ ամօթը կայ...»:

Նման տրամադրութիւնների պարագայում ո՛ւմ է փորձում մոլորեցնել Էրդողանը, ո՛վ էլ ի՞նչն է ստիպել նրան նահանջել, եթէ մտքինը յարձակուելն է: Եւ արդեօ՞ք համարձակութիւն կ'ունենայ նաեւ ճշմարտութեանը ցաւակցել, որ 100 տարուայ բանտարկեալ է իր երկրում: Այն տպաւորութիւնն է, որ թուրքերն ամէն ինչ յարաբերում են կիսալուսնի պատկերին, մոռանալով ամենակարեւորը, որ կիսաարդարութիւնը նոյն անարդարութիւնն է, ինչպէս եւ կիսամեղանչումը՝ աւելի մեծ մեղք: Էրդողանի յայտարարութիւնն էլ հեռու է Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումից, որովհետեւ կիսաճանաչումը աւելի խորացած ժխտողականութիւնն է: Թուրքիայի ընդդիմադիր գործիչները կարծում են, թէ իր յայտարարութեամբ «Էրդողանը փորձել է հաճոյանալ հայկական պիւլուքին, հայկական լոբբիստական ուժերին դուր գալու մրցավազքի մէջ է մտել»:

Ակնյայտ է, որ նրա ուղերձը լի է թուրք ազգի եւ Թուրքիայի պատմութեան իրողութիւններից շատ հեռու, կոսմոպոլիտ եւ անհիմն արտայայտութիւններով...:

Անտարակոյս, այս յայտարարութիւնը դեռ շատ քննարկումների տեղիք կը տայ Թուրքիայի ներսում եւ նրա սահմաններից դուրս, զարմանալին ազերիների հանգստութիւնն է, որոնք, մանաւանդ Թուրքիայի կողմից հայերի նկատմամբ գրօ գիշման դէպքում անգամ, անկարող են իրենց հիասթափութիւնը զսպել եւ չանդամալուծուել հիստերիայից: Կասկածից վեր է, որ պատճառը աւագ եւ կրտսեր եղբայրների միջեւ պայքանաւորութիւնն է, ինչն էլ հերթական ապացոյցն է, որ Էրդողանի այս յայտարարութիւնը թուրքական դիւանագիտութեան հերթական ածպարարութիւններէն է, միայն թէ զարմացողների ու հաւատացողների թիւն է կրճատուել:

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐԿ ՊԱՂԵՍՏԻՆ ՊԱՊԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆԸ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Անցնող շաբաթուան ընթացքին կաթողիկէներու Ֆրանսիսկոս սրբազան քահանայապետը իր անդրանիկ այցելութիւնը տուաւ Երուսաղէմ: Ս. Պապին ընկերակցող պաշտօնական պատուիրակութեան մաս կը կազմէր Լիբանանի մարօնիթ համալսարանի կրօնապետ էլ Ռայի կարդինալը: Այս առթիւ սրբազան քահանայապետը այցելեց նաեւ Պաղեստին եւ պատարագեց Բեթղեհէմի մէջ: Շրջանէն ներս մնալուն խաղաղութեան եւ պաղեստինեան դատի արդար լուծման համար Ֆրանսիսկոս Պապը թէ իսրայէլի եւ թէ Պաղեստինի ղեկավարները վատիկան հրաւիրեց, որպէս համախո-

հական նոր եւ բարի նախաձեռնութիւն մը: Սակայն այս առնչութեամբ իսրայէլի վարչապետ Նաթանիաուան յայտնեց թէ՛ Պաղեստինի միաւորուած նոր կառավարութեան հետ կարելի չէ խաղաղութեան բանակցութիւններու սկսիլ, այնքան ատեն որ Համաա շարժումը իսրայէլը բնաջնջելու որոշումը ի գորու կը պահէ: Սրբազան քահանայապետին Սուրբ Երկիր այցելութեան գլխաւոր նպատակներէն մին էր խաղաղութիւն վերահաստատել տարածաշրջանէն ներս, վերջ տալ Սուրիոյ քաղաքացիական կռիւներուն եւ առաջն առնել քրիստոնեաներուն արտագաղթին:

ԼԻԲԱՆԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱԳԱՅ ՄԻՇԷԼ ՍՈՒԼԷՅՄԱՆ ՋԵՐՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ԴԻՍԱՒՈՐՈՒԵՑԱՒ ԻՐ ԾՆՆԴԱՎԱՅՐ ԱՄՇԻԹԻ ՄԷՋ

Լիբանանի Ազգային Տեղեկատու Գործակալութեան համաձայն՝ իր պաշտօնավարութեան վեց տարուան ժամանակաշրջանի լրումէն ետք Հանրապետութեան նախկին նախագահ Միշել Սուլէյման Չերմ ընդունելութեամբ դիմաւորուեցաւ իր ծննդավայր Ամշիթ աւանին մէջ: Արդարեւ հազարաւոր համակիրներ բարի գալուստի ցուցանակներով հաւաքուած էին իր տան առջեւ: Իսկ եկեղեցիներու զանգակներ ուրախութեան զօղանջներ կը հնչեցնէին իր ժամանումին առթիւ:

Մենք զօրավիզ պիտի կանգնինք որեւէ մէկ նախաձեռնութեան, որ կը նպատակադրէ Լիբանանի բարեկեցութիւնը»:

Բարի գալուստի տօնախմբութեան ներկայ էին նախկին վարչապետ Նէժիպ Միքաթի, Յառաջդիմական Սոցիալիստ կուսակցութեան նախագահ Ուալիտ Ճամպլաթ եւ այլ ականաւոր անձնաւորութիւններ:

Նշենք նաեւ որ ՄԱԿի Ընդհանուր քարտուղար Պան Քիմուն նախագահի մամլոյ գրասենեակին հետ հեռախօսազրոյց մը ունենալով գնահատած է իր պաշտօնավարութեան շրջանին Սուլէյմանի վարած բարենպաստ քաղաքականութիւնը Լիբանանի մէջ կայունութիւնն ու ապահովութիւնը պահպանելու ինդրին մէջ:

Voice of Lebanon Radio-ի հաղորդումին համաձայն նախկին նախագահը զինք դիմաւորողներուն առջեւ խօսք առնելով ըսած է. «Կը յուսամ որ նախագահական աթոռը երկար ժամանակ թափուր չի մնար:

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄ ՊՈԼՍԱՐԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ՅՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՍՐԱՅԻՆ»

Պոլսահայ Միութեան «ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՍՐԱ-ՂԸ» անուանուած է ի յիշատակ Պոլսոյ Ակօս Շաբաթաթերթի հիմնադիր՝ հանգուցեալ Հրանդ Տինքի:

Հրանդ Տինք լու՛ռ քաջութեան անձ մըն էր: Ան մէկն էր որ հասկցած էր թէ հաղորդակցութիւնը միակ միջոցն է փոխըմբռնումի եւ խաղաղութեան:

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք, թէ Չորեքշաբթի Յունիս 4, 2014ին գիշերը ժամը ճիշդ 8ին պիտի կատարուի բացումը Միութեան «Հրանդ Տինք Դասախօսութեան Սրահին»: Բացման արարողութեան ներկայ պիտի ըլլայ Հրանդ Տինքի այրին՝ Ռաբել Տինքը:

Տեղի պիտի ունենայ բանախօսութիւն՝ Տինքի յիշատակին հաստատուած Հիմնադրամի Հիմնարկին, որ կը ջանայ ծրագրեր մշակել մարդկային իրաւունքներու դաստիարակչութեան գծով:

Սոյն բանախօսութիւնը պիտի կատարէ Հիմնադրամի Հիմնարկին Ծրագրի Համակարգող (Project Coordinator) Զէյնէթ Թաշքըն:

Տեղի պիտի ունենայ պատշաճ հիւրասիրութիւն: Մուտքը ազատ:

Կը հրաւիրուին Պոլսահայ Միութեան անդամները, համակիրները եւ համայն Հայ ժողովուրդը:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ՝ ՌԱՔԵԼ ՏԻՆՔԻ
Ծնած է 1959-ին, Սիրիոյ: Ընտանիքը մաս կը կազմէ Հայ Վարդօ տոհմին: Հօրը՝ Սիամիստի եւ մօրը՝ Տէլայի երկրորդ զաւակն է: Ութ տարեկանին կը կորսնցնէ մայրը:

1968-ին, Անատոլի տարածքին ցրուած հայերը գտնելու եւ անոնց ուսում ջամբելու փափաքող պոլսեցի խումբ մը հայերու ջանքերով, իսթանպուլ կը բերուի իր

գիւղէն ժամանած 12 մանուկներուն հետ եւ կը տեղադրուի Թուզլայի մանկանց ճամբարը:

Նախնական ուսումը ստացած է Խնձիրտիպի նախակրթարանին մէջ, ապա յաճախած է Պալատի Խորէնեան վարժարանը:

1976-ին կ'ամուսնանայ Հրանդ Տինքի հետ, որուն հետ ծանօթացած էր Թուզլայի ճամբար եկած օրէն իսկ, զինք սիրած ու կոչած էր՝ «Զութակ»: Կողակիցին հետ սկսած են վարել Թուզլայի ճամբարը, որ աւելի վերջ պիտի խլուէր իրենցմէ:

Կ'ունենայ երեք զաւակ՝ Տէլայը 1978-ին, Արատը 1979-ին եւ Սէրան 1986-ին:

1986-ին պետութիւնը կը գրաւէ Թուզլայի Հայ մանկանց ճամբարը:

Հայ Վարդօ գերդաստանի բոլոր անդամները, ներառեալ քույրերն ու եղբայրները զաղթած են Փրանսա եւ Պերժիա: Հայրը՝ Սիամիստ աղան, 13 զաւակներով շրջապատուած, 2004-ին հոգին կ'աւանդէ Պրիւքսէլի մէջ:

2005-ին կը ծնի առջինեկ աղջիկ թոռնիկը՝ Նորան: 19 Յունուար 2007-ին իր սիրելի «Զութակ»ը կը սպանուի իր իսկ հիմնած ԱԿՕՍ թերթի խմբագրատան առջեւ: Եւ 9 Յուլիսին 50 օրեր ետք կը գրկէ երկրորդ թոռնիկը՝ Նարէն, որուն անունը կտակած էր Հրանդը:

Երրորդ թոռնիկը՝ Սարէն՝ ծնած է 2013-ին:

Ան ամբողջ կեանքին տեւողութեան, ջանացած է Քրիստոսի վայել անհատ, կողակից, մայր եւ մեծ մայր մը ըլլալու. եւ տակաւին կը շարունակէ այդ ջանքը:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ՝ ԶԷՅՆԷԹ ԹԱՇՔԸՆԻ
Ծնած է Պոլիս: Ծրջանաւարտ

ՈՉ ԵՄ Է ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒՅԻ ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

Հինգշաբթի Մայիս 22ին իր մահկանացուն կնքեց սփիւռքահայ տաղանդաւոր բանաստեղծուհի եւ նոպէլեան մրցանակի թեկնածու Ալիսիա Կիրակոսեան, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Հանգուցեալը ծնած էր 1935ին Արժանիին, աւարտած է տեղուց իրաւաբանական ուսումնարանը: Հեղինակ է սպաներէն եւ հայերէն տասնեակ մը հատորներու: Ունի շահեկան թարգմանութիւններ: Արժանացած է Խաչատուր Աբովեանի անուան եւ Մովսէս Խորենացիի մրցանակներ եւ բազմաթիւ այլ գնահատականներու:

Յուզարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ Մայիսի 30ին, կ.ա. ժամը 10:30ին Կլենտէյլի Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ մէջ:

Այս տիտղոս առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը կը յայտնէ իր խորագրաց ցաւակցութիւնը:

ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆ ՅՈՎՐԱՆՆԵՍ ԲԱԼԱՅԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԼԻԲԱՆԱՆ

Անցիալ Հինգշաբթի օր Լիբանանի «Արարատ» օրաթերթի խմբագրատուն այցելեց Ս. Մնունդ Հիմնա դրամի տնօրէն եւ մտաւորական Յովհաննէս Բալայեան: Այցելութիւնը առիթ մը եղաւ սրտբաց խօսակցութիւն մը ունենալու սփիւռքի վիճակին եւ հայրենիքի ընդհանուր անցողաւորներուն մասին: Հոս յիշենք որ Պարոն Բալայեան ԱՄՆ-ի մէջ կը հրատարակէ «ՔՉ Նագար» պարբերականը, որ լայն ժողովրդականութիւն կը վայելէ ժողովուրդի սրտին մօտիկ ըլլալուն համար: Ան նաեւ կը վարէ հեռատեսիլային ծրագիր մը, որ կը հիւրընկալէ մտաւորականներ եւ գործիչներ զանազան բնագաւառներէ: Ան կապեր ունի ԱՄՆ-ի հասարակական գործիչներու հետ՝ արուեստագէտներ, բարձրաստիճան պաշտօնեաներ եւ այդ կապերը կ'օգտագործէ ի փառս մեր ժողովուրդին:

Պարոն Բալայեան հայրենիք այցելութեան ընթացքին նկատեց ծնողազուրկ, հաշմանդամ եւ անապահով երեխաներու գոյութիւնը, որոնք անտեսուած էին պետութեան կողմէ: Զգաց թէ պէտք է գործի անցնէր, հասնելու համար անոնց կարիքներուն: Գտաւ հին շէնք մը եւ գաջն իր ստեղծած միջոցներով վերածեց «Դալար» մանկատան: Իր հեռատեսիլի ծրագիրներուն աւելցուց թեյթի միջոցով ծրագիր մը, զոր օգտագործեց գումարներ հաւաքելու այս մանկատան

Ծրագիրը յաջողցնելու համար:

Ուրախութիւնը ակներեւ է անոր դէմքին վրայ, երբ կը խօսի իր ստեղծած թեյթի միջոցով ծրագրին մասին օգտակար դառնալու համար իր հայրենակիցներուն: Իսկապէս ազնուական հայ:

Աստուած մեր մէջջէն անպակաս ընէ պարոն Բալայեանի պէս հայրենասէր եւ բարիք ստեղծող հայ մտաւորականները:

Նոյն օրը Պարոն Բալայեան այցելեց նաեւ Լիբանանի կուսակցութեան գրասենեակը, ուր զինք ընդունեցին Ս.Գ.Հ.Կ. Լիբանանի Ծրջանի Վարիչ Մարմնի ընկերներ գլխաւորութեամբ ատենապետ՝ Ընկ. Ալեքսան Քէօզ կէրեանի:

«ԱՐԱՐԱՏ»

եղած է Աւստրիոյ Բարձրագոյն Վարժարանէն: Հետեւած է Քաղաքագիտութեան եւ Ընկերաբանու-

թեան ճիւղերուն՝ Վիէնայի մէջ: 1995-2004 ի միջեւ Heinrich Շաք.ը էջ 19

Bedros S. Maronian 818/500-9585

Siamanto B. Maronian 818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048	805 East Broadway Glendale, CA 91205	300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101
---	---	--

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability
- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning
- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

NEW YORK LIFE, Anthem, BlueShield, Aetna, Health Net, CIGNA, KAISER PERMANENTE.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

A.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրածնող է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ՕՐՕՐՈՑ ԾՐԱԳՐԻ ՊԱՐԳԵԻԱԾ ՄՏՔԻ ՀԱՆԳՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Մանուկի մը ծնունդը իր ծնողներու կեանքի ամենէն ուրախ պահն է: Երբ նորածինը կը հասնի, իր հետ կը հասնի առօրեայ կեանքի մտահոգութիւնները: Այդ մտահոգութիւնները, սակայն, քիչ անց կը վերադառնան, եթէ ծնողները ի վիճակի չեն ապահովելու մանուկի սնունդը, հագուստը, ներքնաշորը, եւ այլ էական պէտքերը:

Այս նկատի առնելով էր որ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամը 2002-ին ստեղծեց Օրօրոց Ծրագիրը:

Ճիշդ ինչպէս օրօրոց մը անվտանգ կը պահէ երեխան, Հիմնադրամի ծրագիրը կ'օժանդակէ ամենէն կարիքաւոր ընտանիքներուն, որպէսզի անոնք ապահով զգան երեխայի ծնունդին յաջորդող շրջանին, յատկապէս սկզբնական դժուար ամիսներուն:

Այսպէս, մինչեւ մանուկի մը առաջին տարեդարձը, ծնողները կը ստանան փաթեթներ, որոնք կը պարունակեն նորածինի մը համար բոլոր անհրաժեշտ պարագաները, ներառեալ օճառ, ներքնաշորեր, ուտելիք, եւ հագուստեղէն, ինչպէս բաճկոններ եւ գուլպաներ: Փաթեթներու պարունակութիւնը կը տարբերի՝ ըստ մանուկի տարիքին: Օրինակի համար, երբ մի քանի ամսական կը դառնան, մանուկները նաեւ կը ստանան խաղալիքներ:

Փաթեթները, որոնց իւրաքանչիւրը \$150 կ'արժէ, այլապէս անմատչելի պիտի ըլլային գանոնք ստացող ընտանիքներուն համար. հետեւաբար անչափելի է այս օժանդակութեան բերած օգուտը: Փաթեթները ընտանիքներուն կ'ուղարկուին երեք ամիսը անգամ մը:

Դիւրին չէ գտել կարիքաւոր ընտանիքները, քանի որ, դժբախտաբար, հսկայական է անոնց թիւը: Բայց, ինչպէս իր բոլոր ծրագիրներու պարագային, Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամը ստեղծած է համակարգ մը, որու շնորհիւ նպաստը կը բաշխուի կարելի եղածին չափ արդար կերպով: Օրօրոց Ծրագրի կանոնաւոր կիրառման համար, յատկապէս, Հիմնադրամը յանձնա-

խումբեր հաստատած է Հայաստանի տարածքին:

Այս յանձնախումբերը, որոնք կը գործեն մեծաւ մասամբ գիւղական համայնքներու մէջ, կազմուած են առողջապահական եւ ընկերային ծառայութեանց տեղացի պաշտօնեաներէ, ինչպէս նաեւ հասարակական կազմակերպութեանց անդամներէ: Յանձնախումբերուն պարտականութիւն տրուած է որոշել ամենէն կարիքաւոր ընտանիքները եւ ըստ այնմ ապահովել որ անոնք նպաստ կը ստանան Օրօրոց Ծրագրէն: Հիմնադրամը նպաստի փաթեթները շահառուներուն կը բաշխէ կանանց խնդիրներով զբաղուող ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններու միջոցաւ:

Տրուած ըլլալով որ ծրագրի գլխաւոր նպատակներէն մէկն է առաւելագոյն թուով ընտանիքներու նպաստ հասցնելը, փաթեթները կը բաշխուին միա՛յն երբ նիւթական կարելիութիւնը կայ հարիւր ընտանիքի օժանդակութիւն տրամադրելու: Մօտ ապագային, սակայն, իր նուիրատուներու շարունակական նեցուկով՝ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամը պիտի կարենայ նշանակալից կերպով ընդարձակել Օրօրոց Ծրագիրը: Արդարեւ, Հիմնադրամը մտադրած է ծրագիրը ներկայացուցիչներով Հայաստանի բոլոր մարզերուն, եւ մասնաւորաբար սահմանամերձ շրջաններուն մէջ, եթէ բաւարար գումար հանգանակուի:

Թէ կարելի պիտի ըլլայ՞ հոգալ իր նորածինի սնունդն ու հագուստը, վերջնագոյն մտահոգութիւնը պէտք է ըլլայ այս՝ Գեղարքունիքի, Լոռիի, Շիրակի, կամ Սիւնիքի գիւղերէն մէկուն մանկաբարձական բաժանմունքին մէջ նստած ծնողին: Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի օգնութեամբ՝ Օրօրոց Ծրագրի միջոցով, աւելի քան 1,500 ընտանիքներ ձերբազատուած են այդ մտահոգութենէն, փոխարէնը վայելելով իրենց նորածինը դիմաւորելու ցնծութիւնը:

Օրօրոց Ծրագրին օգնելու համար, հեռաձայնեցէ՛ք 800-888-8897 կամ 818-243-6222 թիւերուն:

ԵՐԿԻՐ ԵՒ ՄՇԱԿՈՅԹ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԱՍԻՆ

Յետ գինեալ խումբերու կողմէ Քեսապի վրայ Մարտ 21ին կատարուած յարձակումին, եւ նոյն պատճառաւ ալ աւանի բնակիչներուն գաղթի ենթարկուելուն, Երկիր եւ Մշակոյթ Համագային կազմակերպութիւնը գանազան երկիրներու մէջ իր հակազդեցութիւնը ցուցաբերեց անմիջապէս:

Ֆրանսայի Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութիւնը Մարտ 24ին օգնութեան կոչ մը ուղղեց համայն Հայութեան եւ անմիջապէս սկսաւ զաղթականներուն հասցնել դրամական օգնութիւն: Յաջորդ օրն իսկ՝ Մարտ 25ին, կազմակերպութիւնս կոչ ուղղեց Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահին, եւրոպական մարմիններուն եւ Հիւսիսային Ատլանտեան Դաշնագրի անդամ Պետութիւններուն, պահանջելով իրենց միջամտութիւնը:

Ֆրանսայի մէջ, Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութեան կողմէ հաւաքուած կամ անոր յանձնուած գումարները եւ մինչեւ օրս Սուրիահայութեան փոխանցուած գումարները, ըստ 2014, Մայիս 24ի հաշուեցուցակին, կը պարզեն հետեւեալ պատկերը՝

- Նուիրատուութիւններ Երկիր եւ Մշակոյթի կողմէ հաւաքուած՝ 22.265 եւրօ
- Մեծ Պագար նուագախումբի կողմէ յանձնուած՝ 7.398 եւրօ
- Ընդհանուր գումար՝ 29.663 եւրօ
- Փոխանցումներ Սուրիահայ շտապ օգնութեան Մարմնի Լաթաքիոյ ճիւղին՝ 16.536 եւրօ
- ՎազրՖլը-ի Ծխական Խորհուրդին՝ 3.000 եւրօ
- Ընդհանուր գումար՝ 19.536 եւրօ
- Փոխանցելի մնացեալ՝ 10.117 եւրօ

Բոլոր փոխանցումներուն ժամանակացոյցը կ'որոշուի օգնութեան մարմիններու հետ համաձայնութեամբ, ըստ տեղւոյն վրայ գոյացած կարիքներուն:

Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութիւնը 1982էն ի վեր ներկայ է Քեսապի մէջ: Այդ թուականէն ի վեր, միութիւնս գանազան առիթներով եւ միջոցներով, հանրութիւնը կանոնաւորապէս տեղեկացուցած է Քեսապի մէջ իր կատարած աշխատանքներուն մասին: Յիշեցնենք, որ Քեսապի կեդրոնական գիւղին եւ Գալատուրանի մէջ Երկիր եւ Մշակոյթը գնած եւ նորոգած է տուներ, շինած է ազգագրական թանգարան մը, նորոգած է եկեղեցի մը, եւ կը

պահէ ընդարձակ պարտէզներ: Այս բոլորը կատարուած է Երկիր եւ Մշակոյթի ամառնային արշաւներուն եւ տեղացի արհեստավարժ աշխատաւորներուն միջոցաւ: Որպէս Սուրիահայութեան ազգային կալուածներ արձանագրուած այս բոլոր շէնքերուն եւ պարտէզներուն վիճակը այժմ կը մնայ անստոյգ:

Սուրիոյ աղէտալի կացութիւնը բնականաբար մեծ հարուած մը եղած է Սուրիահայութեան, հետեւաբար՝ բոլոր Հայ Ազգին համար ընդհանրապէս: Իսկ Քեսապ, այժմ բոլորովին պարպուած իր բնակիչներէն, առաւել եւս կը մտահոգէ կազմակերպութիւնս, քանի որ ան, բացի Թուրքիոյ ՎազրՖլը գիւղէն, Հայոց Երկրի միակ արեւմտահայ աւանն է Մերձաւոր Արեւելքի մէջ:

Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութիւնը խորապէս համոզուած կը մնայ՝ քեսապցիներու վերադարձին անհրաժեշտութեան մասին. կը յուսայ, որ մօտ ապագային կարելի դառնայ այդ վերադարձը: Բայց եւ այնպէս, պարտականութիւն մը եւս կը բարդուի մեր բոլորի ուսերուն վրայ, որ է Քեսապի ապագայ վերականգնումը: Նկատի առնելով որ Սուրիահայ գաղթականներու կարիքները կը մնան հրատապ, եւ ապագայի աշխատանքները պիտի ըլլան խիստ ծախսալից, Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութիւնը վերստին կոչ կ'ուղղէ համայն Հայութեան, նոյն թափով շարունակելու համար իր օգնութիւնը, նեցուկ կանգնելով Սուրիահայութեան եւ յատկապէս քեսապահայութեան, որպէսզի կարելի ըլլայ դիմադրաւել այսօրուան կարիքները եւ ապահովել վաղուան վերականգնումը:

Այս նպատակաւ Երկիր եւ Մշակոյթ կազմակերպութիւնը կազմած է նաեւ յատուկ արկղ մը, Քեսապի վերականգնման հիմնադրամ կոչուածով:

Մեր բոլորի զօրակցութեամբ է միայն, որ Սուրիահայութիւնը պիտի կարենայ թօթափել պատերազմին բերած վճատութիւնը եւ վերակերտել ապագան, ինչպէս գիտցած է ընել Հայը իր ամբողջ պատմութեան ընթացքին:

Ձեր նուիրատուութիւններուն համար՝ վճարագրերը դրկել հետեւեալ հասցէին.

Organisation Terre et Culture 16 rue Notre-Dame de Lorette, 75009 Paris

Դրամատնային փոխանցման համար հաճեցէ՛ք կապ հաստատել մեզի հետ՝ contact@otc-france.org 0973619377 (առաւօտեան ժամերուն):

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 100,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel :----- Fax :-----

Massis Weekly

Volume 34, No. 20

Saturday, May 31, 2014

President Sarkisian Invites Turkish President to Visit Armenia on April 24, 2015

YEREVAN -- President Serzh Sarkisian on Tuesday called on the winner of Turkey's upcoming presidential election to visit Armenia next year and commemorate the 100th anniversary of the Armenian genocide in the Ottoman Empire.

Sarkisian announced his invitation at the meeting of the State Commission coordinating the events dedicated to the 100th anniversary of the Armenian Genocide. He scoffed at the official Turkish line that the 1915 mass killings of Armenians should be addressed not by governments but historians having access to the state archives of both countries.

"If Turkey's authorities want to know the truth they should come to Armenia and be with the Armenian people on April 24," Sarkisian said in televised remarks. "I don't think that they will call for visits to the archives after that."

"Using this opportunity, I am officially inviting the president of Turkey, whoever wins the forthcoming elections, to visit Armenia on April 24, 2015 and face up to telling testimonies of the history of the Armenian genocide," he declared.

The invitation was clearly ad-

ressed to Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan, who is widely expected to run in and win the presidential ballot slated for August. On the eve of the most recent genocide commemoration, Erdogan extended first-ever Turkish condolences to the descendants of the Armenians massacred in Ottoman Turkey.

"The recognition of the Armenian genocide is the only step which the Turkish leadership should take in order to rid itself of the burden of the past," Sarkisian said on Tuesday. "It's impossible to achieve a serious result with half-measures."

At the same time, the Armenian leader said that there is no animosity towards the Turkish people in Armenia. "Moreover, we try to create conditions in which the Armenian and Turkish people will be able to communicate with each other to find a way of reconciliation. It is with this purpose that we remain committed to normalizing relations with Turkey and opening the Armenian-Turkish border without preconditions," Sarkisian said.

The President also informed that he had sent invitations to the heads of a number of states to visit Armenia in 2015.

Karabakh Repels Azerbaijani Raid

Nagorno-Karabakh's military stopped another reconnaissance-sabotage group from infiltrating into the republic's territory Wednesday night, killing at least two Azeri commandos and wounding one. The NKR Ministry of Defense said one Armenian soldier, Erik Gasparyan, was killed during the clashes.

According to the statement issued by the Ministry, the incident happened in the southern direction of the Line of Contact at about 2.55 am on May 28.

"The Nagorno-Karabakh Defense Army's frontline units, timely spotting the movement of the special detachment, took retaliatory actions, inflicting considerable losses on the enemy, driving it to its former positions," the

Defense Army press service said.

The NKR Defense Army extended condolences to the family and friends of the killed Armenian soldier. Investigation is underway to establish the details of the incident.

According to the report, the NKR military continues to control the situation along the entire Line of Contact.

At least two Armenian servicemen, including a lieutenant-colonel, have been killed and one wounded along the Line of Contact in southern Karabakh since early last week. In the meantime, last week the Karabakh military already reported one successful repulsion of an Azeri reconnaissance-sabotage group's infiltration attempt. It said at least three Azeri commandos were wounded then.

NKR Thanks Armenian Council of America, Supports Future Endeavors for NKR Independence

In a letter addressed to Sevak Khatchadorian, Chairman of the Armenia Council of America, Speaker of the Nagorno Karabakh Republic (Artsakh) National Assembly, Ashot Ghulyan, expressed his gratitude towards Khatchadorian for his hard work and perseverance that led to the successful passage of AJR 32 in the California State Assembly.

Speaker Ghulyan states in his letter that the AJR 32 acknowledges Artsakh's continued efforts towards democratic progress as a free and independent republic, calling upon the President of United States and the Congress to support the right to self-determination of Artsakh. He also stressed the importance of the international community's recognition of Arstakh.

The Speaker acknowledged that Khatchadorian and the ACA will continue their work with the same level of motivation in the future, securing the best interests of the Pan-Armenian community, turning goals into realities.

"I am humbled by the kind words of Speaker Ghulyan regarding our work towards AJR 32," said Khatchadorian. "This is the first legislation passed in California acknowledging the independence of Artsakh. While it has been a great achievement at the State level, it

is our duty and moral obligation to continue working towards passage of similar legislation. I applaud the efforts of my ACA colleagues who worked tirelessly to advocate for this Resolution and most importantly, Assemblyman Mike Gatto who took the courageous steps to author this Resolution."

AJR 32 was passed in the California State Assembly in April of this year. It will be introduced next in the State Senate for consideration.

The Armenian Council of America is dedicated to educating the Armenian-American community in local political affairs, as well as actively pursuing Armenian-American participation in their respective local governments, to support political candidates who share the values of the Armenian American community.

PACE Suspends Committee Meetings in Azerbaijan for Preventing Free Movement of Assembly Officials

Following the Azerbaijani authorities' last-minute decision to withdraw a visa already granted to Vice-President of Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) René Rouquet (France, SOC), effectively preventing him from attending the meetings of the PACE Bureau and Standing Committee in Baku on 22 and 23 May, the Bureau of PACE decided in Baku that no more Assembly committee meetings will be held in Azerbaijan for two years, as of 1 June 2014.

Rouquet's visa withdrawal was apparently linked to the French parliamentarian's earlier visit to Nagorno-Karabakh.

In a statement published on the Council of Europe's official website the PACE added that the decision will not apply in the case of missions to observe elections.

When taking its decision, the Bureau held that there had been a violation of the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe, and its Paris Protocol, which enshrine the dual principle of the non-liability of parliamentarians and their inviolability, as well as that of the free

PACE President René Rouquet

movement of members of the Parliamentary Assembly.

The Bureau had previously decided, on 5 September 2011, that PACE committees would not hold any meetings for a period of two years in member States that did not honour their commitments regarding freedom of movement of Assembly members on official journeys, particularly in connection with the issue of visas. This provision was applied to Georgia in November 2013.

However, the measure decided

Continued on page 3

Russia Supplying Azerbaijan with More Advanced Weapons

Russian T-90 tank

BAKU — Russia is offering a large batch of top-of-the-line tanks to Azerbaijan that has caused outrage in Armenia, its main regional ally.

The Azerbaijani news agency APA cited unnamed representatives of the state-owned Uralvagonzavod enterprise as saying that shipments of advanced T-90 tanks began last year and are continuing “according to schedule.” They said the next batch of this military hardware will reach Azerbaijan in August.

Russia has also delivered 12 more heavy flamethrowers to Azerbaijan as part of the multimillion-dollar arms deals with Baku. The Azerbaijani army will receive soon 6 TOS-1A systems manufactured by Uralvagonzavod, a state-run Russian defense company. It said a third and final batch of these weapons designed to support advancing tanks and infantry will be supplied later on.

A TOS-1A system can fire up to 24 incendiary or thermobaric rockets

in a single salvo. With a 6-kilometer range, the rockets are designed to destroy enemy personnel, armored vehicles and transport.

In addition, Azerbaijan is reportedly in talks with Russia to buy Bal-E coastal anti-ship missile systems. Russian newspaper Kommersant quoted “an informed source in the Russian military-industrial complex” as saying that “negotiations will start later, now there is an understanding that our Azerbaijani colleagues are counting on the purchase of one division of the system.”

Analysts in Yerevan were concerned about possible consequences of Russian-Azerbaijani military cooperation. “If that is not compensated with more arms supplies to Armenia it could disrupt the balance,” warned Sergey Minasian, the deputy director of the Caucasus Institute. He said Moscow has until now cemented the Karabakh status quo with large-scale military assistance to Yerevan.

Armenia Congratulates New Ukraine Leader

YEREVAN — Armenia formally recognized the outcome of the weekend presidential election in crisis-hit Ukraine on Tuesday, with President Serzh Sarkisian congratulating its winner, billionaire businessman Petro Poroshenko.

In a letter to Poroshenko released by his press office, Sarkisian said he hopes that his new Ukrainian counterpart will successfully meet challenges facing Ukraine through “public accord and consolidation.”

He also expressed confidence that the Ukrainian and Armenian governments will remain committed to deepening bilateral ties. In particular, he stressed the need to “step up mutually beneficial trade and economic cooperation” between the two ex-Soviet states.

Those relations seriously deteriorated in March after Sarkisian effectively recognized referendum in Crimea that led to the Black Sea region’s absorption into Russia. Yerevan went

New President of Ukraine
Petro Poroshenko

on to vote against a UN General Assembly resolution that condemned the annexation.

The pro-Western interim government in Kiev responded by recalling Ukraine’s ambassador to Armenia, Ivan Kukhta. Speaking to RFE/RL’s Armenian service (Azatutyun.am) on Monday, Kukhta said that he expects to return to Yerevan “very soon.”

Professor Yair Auron: I Will Continue Struggling for the Recognition of the Armenian Genocide Worldwide

YEREVAN (Armradio.am) -- The Presidential Prizes 2013 were handed on Monday at a ceremony held at the Presidential Palace in Yerevan. President Serzh Sarkisian congratulated the awardees and wished them new achievements in the future.

In cooperation with the Boghosian family and under the auspices of the Hayastan All-Armenian Fund, Armenia has been trying to reveal the best achievements in the fields of science, education and culture. Special attention is attributed to the international research works on the Armenian Genocide.

One of the Prizes in this category was awarded to Israeli historian, scholar, Professor Yair Auron for his book titled “Zionism and the Armenian Genocide” and his decades-long scientific activity.

“I assure that I will continue struggling for the recognition of the Armenian Genocide worldwide. This is my responsibility as a human being, as a Jew and as an Israeli,” Professor Auron said in his speech.

“I attach special importance to the fact that with the Armenian Genocide Centenary ahead we are acknowledging Israeli scientist and historian Yair Auron’s merit in the nomination Considerable Contribution to the Process of Recognition of the Armenian Genocide,” President Sarkisian said.

“Many of the greatest representatives of the Jewish people have always shared the Armenians’ pain and tragedy. It is impossible to enumerate all the eminent intellectuals who have touched upon the Armenian Genocide. However, two names are worth mentioning,” he said.

“The first one is Austrian Jew Franz Werfel whose novel the Forty Days of Musa Dagh warned us against the calamity brought on the European Jews. Sometimes, people having artistic thinking get ahead of scientists.

The second one is Polish Jew Raphael Lemkin. Being a lawyer and a scientist, he coined the term “genocide” and became the founding father of the UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide adopted in 1948. It is no accident Lemkin said that while he was doing that work he had in mind the

Israeli historian Professor Yair Auron

calamities the Armenians and Jews had outlived during the two world wars,” President Sarkisian said.

“Honorable Mr. Auron, with your work you follow in the footsteps of the two people who were so devoted to Armenia and the Armenian people. Your whole scientific efforts are directed to the fight against the denial of the Armenian Genocide. I am very glad that the representatives of Israel and the Jewish Diaspora fight for the international recognition of the Armenian Genocide. I appreciate that despite all the hardships you do not repudiate your ancestors’ noble ideas,” Serzh Sarkisian said.

Yair Auron has authored 20 books as a result of his 25-year research work. The Israeli Professor said at the ceremony he’s getting more and more convinced that those who stand aside, indirectly support the criminals.

The Professor informed that the Open University of Israel will organize an international conference next year to mark the 100th anniversary of the Armenian Genocide. He said that together with an ex-Member of Knesset he has started a collection of signatures for the recognition of the Armenian Genocide. “We hope to collect about half a million signatures by April 2015,” he said.

Amatuni Virabyan and Gohar Avagnyan also received Presidential Prizes for the three-volume collection of Armenian documents and the selected English collection of the same name “Armenian Genocide in the Ottoman Turkey: Testimonies of the Survived (1916-1917).

PACE Suspends Committee Meetings

Continued from page 1

today could be lifted by the Bureau if the Azerbaijani authorities guarantee freedom of movement of Assembly members in Azerbaijan when travelling on Assembly business.

The Bureau further decided to make a reference to PACE’s Committee on Rules of Procedure, Immunities and Institutional Affairs, asking it to examine the implementation, in this context, of the Paris Protocol to the Agreement on Privileges and Immunities.

This is not the first time Azerbaijan bars politicians and promi-

nent public figures from entering its territory over their travels to Nagorno-Karabakh that Baku refuses to recognize as a sovereign country.

Last year the Foreign Ministry of Azerbaijan unveiled a list of more than 330 persons, often referred to as the Montserrat Caballe list (by the name of the famous Spanish opera singer who visited Karabakh last summer and was ‘blacklisted’ in Azerbaijan for that), that includes a number of prominent political and public figures, scientists, entrepreneurs, journalists and artists from different countries of the world.

Save
Support
Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianreliefund.org

www.massispost.com

Armenian Genocide Museum Collection Supplemented by Over 450 Original Photos

YEREVAN -- The Armenian Genocide Museum-Institute has acquired a unique and a rich collection of photos related to the Armenian Genocide and its aftermath. Highlighting the importance of memory preservation and transmission to future generations, the heirs of Khanikyan family from Greece donated around 450 original photos to the Armenian Genocide Museum-Institute.

The collection contains original photos related to orphans' life, the orphanages of the Ottoman Empire, Egypt, Greece and Syria, orphan care activities of "American Near East Relief" organization, as well as photographs related to the special episodes of the history of the Armenian Genocide. The majority of the photos have extremely important informative notes on their back side.

The director of the Armenian Genocide Museum-Institute Hayk Demoyan noted that, "on the eve of the 100th Anniversary of the Armenian Genocide the acquisition of this collection is not only symbolic, but also an exclusive event for our museum, and this photographs will find their special place in the exhibition of the new museum to be open in 2015. Among the photos, the photo of Young Turk leader Ismail Hakki Bey arrested by British soldiers is of unique importance, indeed".

The Armenian Genocide Mu-

seum-Institute extends his gratitude to the Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of RA to Greece Gagik Ghalachyan for the acquisition of this unique collection.

In early September 1915, American Ambassador in the Ottoman Empire Henry Morgenthau appealed to the U.S. State Department by a telegraph, in which he considered it very necessary to set up a special committee in order to organize fundraising and finding resources to support those who survived the massacres.

From 1 October, 1915, the fundraising organizations were carried out by the Armenian Relief Committee. Two similar committees in the Middle East operating before that were then united with the Armenian Relief Committee and formed "American Committee for Armenian and Syrian Relief", which on August 6, 1919 was renamed as "Near East Relief" by the decision of the Congress.

Initially established as a temporary Committee, "Near East Relief" turned into a large organization. Originally it aimed at raising about \$100,000, but during fifteen years of its activity the organization had more than 110 million dollars of investment in saving refugees and orphans. This humanitarian mission was carried out by American figures and missionaries in the Caucasus, the Middle East and the Balkans

Aliyev Calls For Regime Change In Armenia

Azerbaijan's President Ilham Aliyev has urged Armenians to topple their "dictatorial" government, saying that that is essential for establishing peace between Armenia and all of its neighbors.

"As long as Armenia is led by a criminal, corrupt and dictatorial regime the situation in Armenia will continue to deteriorate," Aliyev said in a speech delivered on Tuesday at an official reception held in Baku on the occasion of an Azerbaijani national holiday.

"Therefore, if the Armenian people want to live in peace with neighbors they must first of all get rid of their criminal, blood-thirsty and illegal regime and send it to the annals of history," said the Azerbaijani leader increasingly criticized by Western governments and watchdogs for his government's dismal human rights record.

Aliyev, who inherited power from his autocratic father Heydar in 2003, also repeated his claims that modern-day Armenia was created on "ancient Azerbaijani lands" and again vowed to end Armenian control over Nagorno-Karabakh and surrounding territories. "There will be no second Armenian state," he said. "Self-proclaimed Nagorno-Karabakh will never be granted any legal status."

Accordingly, he went on, Azerbaijan will continue a massive military buildup financed from its oil and gas revenues. "The army will receive even greater support and resources," added Aliyev.

Official Yerevan shrugged off Aliyev's statements on Wednesday. Deputy Foreign Minister Shavarsh Kocharian said the Azerbaijani leader is torpedoing the Karabakh peace process and setting the stage for "a new

Pope Francis Appoints Boghos Levon Zekiyian as Apostolic Administrator of Armenian Archdiocese of Istanbul

VATICAN CITY -- Pope Francis has appointed Archpriest Boghos Levon Zekiyian, emeritus lecturer at the Università Ca' Foscari, Venice, as apostolic administrator "sede plena" of the archdiocese of Istanbul of the Armenians, Turkey, elevating him to the dignity of Archbishop, the Vatican Information Service reports.

Boghos Levon Zekiyian was born in Istanbul in 1943, gave his solemn vows in 1964 and was ordained a priest in 1967. He has assumed the pastoral care of the Armenian diaspora and the fraternity of Sts. Nicola and Sergio in the Patriarchate of Venice.

Archpriest Zekiyian is a Professor of Armenian Language and Literature at Ca' Foscari University of Venice and of Armenian Church Institutions at the Pontifical Oriental Institute of Rome. President of the special "Armenian Studies 2004" Committee of AIEA (Association Internationale d'Études Armeniennes) to celebrate the 16th centenary of the Armenian Alphabet.

Author of fourteen monographs and more than one hundred fifty scholarly articles in six languages. Scholarly

Archpriest Boghos Levon Zekiyian

interests regard mainly Armenian studies in their different dimensions such as literature and philology, Church history, Armenian thought and identity, as well as philosophical and theological issues, such as the problem of consciousness, the philosophical idea of humanism, the question of Value and the attempt of a theology of ethnicity.

Archpriest Zekiyian is a member of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia (since 1994).

Syrian-Armenians Vote in Presidential Election

YEREVAN -- Hundreds of Syrian Armenians lined up outside Syria's embassy in Armenia on Wednesday to vote in a contentious presidential election which is expected to give President Bashar al-Assad a third term amid a continuing civil war in his country.

The election, condemned as a sham by the Syrian opposition, the West and much of the Arab world, is scheduled for June 3 within Syria. For millions of Syrians who have fled the country voting began on Wednesday.

An estimated 11,000 of them are ethnic Armenians who have taken refuge in their ancestral homeland. Over the past month the Syrian Embassy in Yerevan has urged them to register with the mission in order to be allowed to cast ballots.

At least several hundred of them heeded the appeal, as evidenced by a long queue that formed outside the embassy building in the morning. Many of those voters did not make secret of backing Assad's reelection. They said they hope that would help to restore peace and stability in Syria.

Some still hope to eventually return to Damascus, Aleppo and other

armed conflict" with his territorial claims to Armenia. He also accused Aliyev of "disseminating racist hatred towards Armenians" in order to cling to power.

"Consequences of this bellicose

Syrian cities that had affluent Armenian communities before the outbreak of the conflict three years ago. Krikor Stepanian, a former Aleppo-based flower dealer who now remodels apartments and shops in Yerevan, is one of them.

"I moved here two years ago but went back to Syria seven months ago," Stepanian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "The situation there was terrible. I tried to bring my mother with me but couldn't do that."

Other Syrian Armenian voters said they decided to participate in the Syrian election despite planning to stay in Armenia for good. One of them, Hrayr Agulian, has set up a small furniture manufacturing firm in Yerevan. "I don't think that they are really opposition figures," he said of Assad's two nominal election challengers.

"We have high hopes. Those who live in Syria or outside it, in Armenia and elsewhere, hope that things will get better," said Peggy Barsoumian, a young woman. She said she and her family will soon open a bijouterie shop in the Armenian capital.

policy are well known and another adventure of that kind would have disastrous consequences for Azerbaijan in the first instance," Kocharian said in written comments to the Armenpress news agency.

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

Գրասենյակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

Dr. Armine Movsisyan Appointed New Principal of AGBU Vatche and Tamar Manoukian High School

PASADENA, CA — On May 23, 2014, the AGBU Vatche and Tamar Manoukian High School Board of Trustees announced the appointment of Dr. Armine Movsisyan as the new Principal, effective July 14, 2014. "We are very proud of her accomplishments and are confident in her abilities to successfully lead our school," said Mr. Sinan Sinanian, Chairman of the Board of Trustees.

Dr. Movsisyan has earned her Doctor of Education (Ed.D.) degree in Educational Leadership with a focus in Teacher Education from the University of Southern California. Prior to her doctorate, she earned both her Bachelor of Arts (BA) and Master of Arts (MA) degrees in History from the University of California, Irvine.

Over the past 8 years, Dr. Movsisyan has been an integral part of the AGBU VTM school community. She began her career as a history and social science teacher and with each passing year took on more leadership responsibilities. She has worked closely with outgoing principal Dr. Kargodorian, fellow teachers, parents, staff and students to promote academic excellence, innovation and teamwork within the school family. Founding Principal Mr. Hagop Hagopian, currently principal of AGBU Manoogian-Demirdjian School, will be assuming the role of Principal Advisor and will be working closely with Dr.

Dr. Armine Movsisyan

Movsisyan.

"It is with immense pride that we promote Dr. Movsisyan to the position of Principal," said Mr. Sinanian. "She not only has the rigorous educational qualifications that we require for such a position of responsibility, but knows and understands our AGBU mission, school culture and values, and has proven her unwavering commitment and dedication to our students and their families. We look forward to a smooth and seamless transition," concluded Mr. Sinanian.

The AGBU VTM Board of Trustees congratulates Dr. Movsisyan on her appointment and has great confidence that she will advance the school's mission for the benefit of its students and community.

Ararat Home Resident Celebrates 100th Birthday

NORTH HILLS, CA -- Zabel Krikorian, a Genocide survivor, celebrated her 100th birthday on May 15, 2014, at Ararat Convalescent Hospital in Eagle Rock, California. The nursing staff and administration prepared a wonderful party in her honor. A few days earlier, she met with members of the Ararat Home Board of Trustees and entertained them with a few recitations and Armenian songs. Board Chairman Joseph Kanimian, Esq., commended her positive Armenian spirit and congratulated her wishing her continued good health.

Born Zabel Kapamagian in Istanbul, Turkey, she was orphaned at the age of eight, along with her sister Ojen, during the Armenian Genocide.

She married Hagop Krikorian at the age of 21, and they had two children and three grandchildren. After immigrating to Romania and then Lebanon, she and her family finally settled in the United States in 1976. Zabel worked as a seamstress in her earlier years. When asked about her secret to longevity, she replies that for her, it has been chasing after her grandchildren. She also loves animals, particularly cats, dogs and the pet chicken she owned in Romania named Violetta. Zabel would like everyone to know: "I'm well and fine living at Ararat Home; I love the nurses who look after me and would always appreciate a bit of chocolate in case you stop by."

Shamlian Tatigian Armenian Evangelical Secondary School in Beirut, Lebanon

When we look back at the history of the Armenian evangelical school, Shamlian Tatigian, we are thankful for the goodness of God and the mission that our forefathers, Reverent Garabed Hasssesian was the founder of the school and several years later in 1964 Shamlian Tatigian, sponsored the school by their generous donation.

The vision they had for the Armenian students was to obtain Armenian and Christian education.

March 29, 2014 was a celebration day for Shamlian Tatigian Armenian Evangelical School's eightieth anniversary.

The alumni association of Shamlian Tatigian of Los Angeles prepared and presented a dinner banquet in Glendale California at Phoenicia restaurant.

Among the guests and the presenters was the representative of the Armenian councilman from Armenia Mr. Souran Vardanyants, council for economic and political affair, the present school's Principal Miss Vartoog Balekjian, past principals Mr. Aram Boulghourjian and Mr. Yesaii Yessayan, teachers of the school, the students, and guests.

The celebration started with welcoming remarks from the chairwoman of the banquet Kohar Jarlekian who gave the history of the school and the biography of our master of ceremony of the evening and invited Danny Geuzubeuyukian which in his turn welcomed the audience and invited Pastor Vache Ekmekjian for a prayer. After the prayer the chairman of the STAA Mr. Zaven Hanessian welcomed the guests and thanked each of the supporters of the school and the STAA board members one by one.

Our alumni is been active for the last three years he said and we are proud to say that we have our own tax ID Number and we are documented by the state of California as an institution.

During the program the principal of the school, Miss Vartoog Balekjian, presented a video that was prepared at the school. As she presented to the

audience the challenges that she faces every day in the school she recounted the blessings of God and that He is the full provider of the needs the school has.

Next, Mr. Levon Filian, representing the AMAA, continued the invitation to give for the school and the upcoming generation.

The STAA honored Dr. Annie Torossian Baghdayan as teacher and Alumnus of the year. She was present from Oklahoma especially for this event.

The keynote speaker of the night was Mr. Mike Youssefian. He stated that education prepares students for the workforce and that it was especially important for Armenian students to keep Armenian heritage alive and flourishing. He mentioned how our grandfathers went through the genocide just to keep our religion and language and how we need to follow in their footsteps in order for our culture to survive. We must continue to love the Armenian culture, language, and school.

The benediction prayer was done by Reverent Dr. John Khanjian

The dinner celebration ended with live music and Armenian dance.

We would like to take this opportunity to thank each person that helped make the celebration dinner a success. Thank you to everyone who participated in the realization of our school and the financial support. We kindly ask you prayerfully consider helping Shamlian Tatigian School. The school continues the need of our support. The STAA prepared a donation board which is going to be placed in the school with 80 plaques each with a value of \$1000 with the donors name for the 80th anniversary. We thank God for your contribution. Thank you in advance for your generous support!

If God is putting on your heart to send a donation you can mail the check to

Kohar Jarlekian Chairman
2592 Called Villada Circle
Zaven Hanessian
Duarte, CA.91010

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծահասակներու և մանուկներու Քայրափարքի քառամս: Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յօդոցի և մկանային ցաւեր: Իրենաշարժի վտարի ենտեանքով պատահած վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ՌՈՒՄԱՆԱՐԱՅ ԹԵՍԸ
Երջանկայիշատակ Տ. Տ. Վազգէն Ա.
Ամենայն Հայոց Հայրապետի
Վախճանման 20-րդ Տարելիցը
(1994 - 2014)

ԴՈՒՏ. ԶԱԽԷՆ Ա. ՔԶՆԹ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Ռումանիոյ Թեմին Առաջնորդը
 (1943-1955)

Ազգովին Հայ Եկեղեցին ու Հայաստանի Հանրապետութիւնը այս տարի կը նշեն մեծանուն Հայրապետ՝ Տ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի վախճանումին 20-րդ տարելիցը: 1994 թուի Օգոստոսին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ 86 տարիքին, ծնած 1908 թուին, կը վախճանէր մեր օրերու ամենէն ընտիր հոգեւորականներէն, բազմաշնորհ եւ բազմաբարեգին՝ Տ. Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը՝ 39 տարիներ գահակալելէ ետք: Վախճանման 20-ամեակին Ռումանայ պատմական Թեմին մասին սոյն յօդուածը կը ձօնեմ իր յիշատակին, ուր Երջանկայիշատակ Հայրապետը որպէս Թեմակալ Առաջնորդ Ռումանայ Թեմին ծառայած է 12 տարիներ (1943-1955): Նոյն տարուոյն սեպտեմբերին Հայոց Եկեղեցւոյ Ազգային-Եկեղեցական Ժողովը զինք ընտրած է Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց:

1941 թուին Ռումանիոյ Թեմին Առաջնորդ Յուսիկ Արքեպս. Զոհրապեան վախճանած էր եւ բոլորին աչքը կեդրոնացած երիտասարդ մտաւորական ուսուցիչ, Պուքարեստ ծնած եւ բարձրագոյն ուսում ստացած ուսուցիչ Լեւոն Կարապետ Պալճեանին վրայ: Թեմի խնդրանքին ընդառաջելով, եւ մանաւանդ անսալով իր ներքին կանչին դէպի Քրիստոս եւ Հայ Եկեղեցին, Լեւոն Պալճեան, Համաշխարհային Բ. Պատերազմի արհաւիրքներուն ընդմէջէն, ուժակոծուած եւ վիրաւոր Եւրոպայի ամենէն վտանգաւոր եւ քանդուած ուղիներով, տաժանելի ճամբորդութեամբ Պուքարեստէն Աթէնք պիտի հասնէր ստանալու համար Հայ Եկեղեցւոյ հոգեւորականի կարգը՝ Յունաստանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Կարապետ Արքեպս. Մազլմեանի ձեռամբ՝ Աթէնքի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ մէջ 1943 Սեպտեմբեր 29-30 օրերուն վերակոչուելով Վազգէն վարդապետ Պալճեան:

Վազգէն Հայրապետ եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն կը ստանար 1951-ին իր նախորդին՝ Տ. Տ. Գէորգ Զ Չորեքճեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսէն՝ ընտրուած եւ օծուած 1945 թուին:

Ռումանիայ Թեմը

Թեմին պատմութիւնը սկիզբ կ'առնէ 1781 թուականէն, երբ Պուքարեստի մէջ կառուցած էին Ս. Հրեշտակապետ Հայ Եկեղեցին՝ «Գեղեցիկ, քարաշէն, եւ փառաւոր» կառուցող: Սակայն տարիներու ընթացքին եկեղեցւոյ շէնքը հինգսոր ըլլալով արդէն նեղ կուզար հետզհետէ աճող Հայ Համայնքին համար, յատկապէս 19-րդ դարու վերջերը համիտեան կոտորածներու հետեւանքով «հայերու թարմ հոսանք մը խուժեր էր Պուքարեստ», եւ համայնքին դիմագիծը կերպարանափոխուեր էր: Նորեկներուն մէջ մեծ թիւ կը կազմէին Ռոտոսթոցիներն ու Կեմախցիները, որոնք տեղացի ուսմանահայերու կողքին երկ-

րորդական դիրքերու վրայ կը մնային, որքան ատեն որ ազգային գործերու մենաշնորհը անոնց վրայ կը կեդրոնանար:

Եկեղեցւոյ սակայն ձեռք առին կրթական գործը որ լքուած էր: Աշակերտներ հաւաքեցին եւ Հայ դպրոցը ծաղկեցուցին, մանաւանդ երբ 1908-ի Օսմանեան սահմանադրութեամբ առիթ տրուեցաւ հայերուն հաստատուելու Ռումանիա՝ յատկապէս մայրաքաղաք Պուքարեստի մէջ: Նոր եկեղեցւոյ շինութեան հիմը դրին բոլորը միանաբար 1911 թուին, հիմնարկէքը կատարեցին Յուլիսին, ճիշդ այն տեղը ուր էր հին 1781 թուին կառուցուած եկեղեցին: Գլխաւոր նուիրատուն կը լիշուի տիկին Տու-

տուքա Պըլլըզեան, իսկ ճարտարապետը՝ մի ոմն «յազգէն Բումենաց», Սարգիս կամ Զէրքէզ անուն, որպէս պատասխանատու յատկազիծի պատրաստութեան: Ճարտարապետը նկատի ունեցած է թէ՛ էջմիածնի Մայր Տաճարը եւ թէ՛ Անիի Մայր Եկեղեցին եւ կառուցած հոյակապ Մայր Եկեղեցին:

Նոր եկեղեցւոյ հիմնարկէքը կատարած են երկու քահանայ հայերը՝ Յարութիւն Անդրէասեան եւ Ղեւոնդ Միքայէլեան: Ներկայիս կանգնած հայկական հարազատ ոճով եւ քանդակներով հարուստ տաճարն է այդ «պատկառելի շէնքը», որ չորս տարիէն կառուցուած է, եւ 1915-ի Սեպտեմբերին, «հայ ժողովուրդի մարտիրոսագրութեան տարին», ինչպէս գրուած է, օծուած ձեռամբ Ադրիանուպոլսոյ Առաջնորդ Արմաշական միջին սերունդէն Ղեւոնդ Եպիսկոպոս Դուրեանին, յետագային նահատակ Առաջնորդին Ամերիկահայ Թեմին:

Միացեալ Չոյզ Թեմերը

1922 թուականին շուրջ 20,000 հայեր կ'ապրէին Ռումանիոյ մայրաքաղաքին եւ շրջակայ կոնստանցա, Գայրաջ, Եաշա եւ Ռոման քաղաքներուն մէջ: Հինէն երկու թեմեր կից եղած են՝ Ռումանիոյ եւ Բեսարաբիոյ, եւ այդ պատճառով ալ որոշ բարդութիւններ գոյացած

Շարք էջ 18

THE ARARAT-ESKIJIAN MUSEUM
 AGBU-ASBED
 HAMAZKAYIN SAN FERNANDO VALLEY BARUYR SEVAG CHAPTER
 NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION
 presents a screening of
Digging Into the Future – Armenia
 Directed and Hosted by
 Joseph Rosendo of *Joseph Rosendo's Travelscope* on PBS

Host Joseph Rosendo explores Armenia's history in the new series from Travelscope

Friday June 06th 2014 at 7:30 pm
 Ararat-Eskijian Museum – Sheen Chapel
 15105 Mission Hills Road
 Mission Hills, CA 91345

Digging into the Future (working title), a new archeology series from the Emmy-award winning producers of *Joseph Rosendo's Travelscope*, turns viewers on to the thrill of discovery while making genuine human connections and bridging a people's past and present. Host *Joseph Rosendo* merges archeology's science and humanity into an hour-long entertaining, informative, educational and cultural adventure that spans the globe from the Americas to Europe, the Middle East, Africa and Asia. An archeological expedition is a journey of discovery and every discovery begins with questions. The answers lie in the past and the present -- and a people's cultural artifacts are the clues. In his first archeological exploration of the series, Joseph joins archeologists from UCLA's Cotsen Institute on a journey through Armenia. Learn more about the new series at this special screening! Meet and speak with show host and Emmy-winning director, Joseph Rosendo, as well as the production team and UCLA archaeologists. Question and Answer session to follow screening.

- Admission free (Donations appreciated)
- Reception following program

for more information call the Ararat-Eskijian Museum at 818- 838-4862 or e-mail ararat-eskijian-museum@netzero.net

Յարցազրոյց ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒՄ ՎԱՃԱՌՔԻ Է ՅԱՆՈՒԵԼ ԶԱՊԵԼ ԵՍԱՅԵԱՆԻ ԳԻՐՔԸ

ՄԱՐԻՆԷ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Առաջին հայ վաւերագրող Զապէլ Եսայեանի «Աւերակներու մէջ» գիրքը մէկ ամիս առաջ հրատարակուել է թուրքերէն:

Պատմութիւնը 1909 թ. Կիլիկիայում տեղի ունեցած հայերի ջարդի վկայութիւնն է՝ սպանութիւն, բռնաբարութիւն, թալան: Դէպքերը կատարուել են թուրք-իսլի երկրորդ սահմանադրութեան ընդունումից ամիսներ անց:

Պոլսի պատրիարքարանի կազմում Զ. Եսայեանը որբանոց հիմնելու նպատակով այցելել էր Ատանա: Իր այնտեղ մնացած երեք ամիսներին նա նկարագրում է տեսածը, ջարդերին զոհեր տուած ընտանիքներին... Իր զգացողութիւնները մասին նա նամակներ էր գրում ամուսնուն՝ ինդրելով, որ դրանք պահպանի, որովհետեւ «կարող է պէտք գան»: Եւ 1910 թ. այդ զգացողութիւնների ու վկայութիւնների պատառիկ-նամակների վրայ էլ նա գրեց գիրքը: Դրանից 1 տարի անց այն տպագրուեց:

Հայաստանում Զապէլ Եսայեանի մասին շատերը չգիտեն: Գիրքը թուրքերէն թարգմանած Գայուշ Զալըքման-Գավրիլոֆն ասում է, որ այդ մասին պէտք է հարցնել Հայաստանում, եւ մենք էլ պէտք է աւերեսուենք մեր պատմութեան հետ: Զրուցակիցս այս տարուայ մարտին համայնքի դեկավարի պաշտօնի համար իր թեկնածութիւնն էր առաջադրել թուրք-իսլի ՏԻՄ ընտրութիւններին: Նրա ասելով՝ թէեւ գիրքն իր մօտ եղել է երկու տարի, բայց թարգմանել է 8 ամսուայ ընթացքում:

«Աւերակներու մէջ»-ը տպագրուել է Ստամբուլում գտնուող «Արագ» հրատարակչութիւնում: Շուտով հրատարակուելու է գրքի երկրորդ տպաքանակը: Գայուշ Զալըքման-Գավրիլոֆի ասելով՝ գրքի առաջին տպաքանակն արդէն սպառուում է:

Յարցում-Ինչո՞ւ այդքան ուշացումով՝ 103 տարի յետոյ թարգմանուեց գիրքը: Փաստօրէն, մինչ այդ չկար թուրքերէն տարբերակը:

Պատասխան- Վերջին 10-15 տարիներին է, որ սկսել ենք որոշ ձայն բարձրացնել երկրում: Հայկական թերթի՝ «Ակօս»ի հիմնուելն անգամ երկրի կացութեան ինչ-որ չափով փոխուելու նշանն էր, այնուհետ կանանց իրաւունքների պլատֆորմը կազմակերպեցին, դրանից յետոյ երիտասարդները հիմնեցին «Նոր զարթօնք» պլատֆորմը: Դժբախտաբար եւ շատ-շատ դժբախտաբար Հրանդ Տինքի մահը մեր ժողովրդին ոտքի ելնելու դրդապատճառը եղաւ: Յատկապէս Հրանդ Տինքից յետոյ թուրքերն էլ սկսեցին աջակցութիւն ցուցաբերել մեզ՝ հիմնարկներ կազմելով: Պահ եկաւ, որ ես նոյնիսկ վախեցայ՝ մտածելով, որ վերադառնում ենք 1908 թ. ընդունած սահմանադրութեան օրերին: Գիտէք, առաջին անգամ այդ սահմանադրութեամբ իսլամ եւ ոչ իսլամ հատուածները պետականօրէն պէտք է ունենային հաւասարութիւն, բայց դրան յաջորդեց Ատանայի կոտորածը:

Յարցում - Գիրքը վաճառու՞մ է Թուրքիայի գրախանութներում:

Պատասխան - Այո, վաճառուում է: Ամբողջ այս ասածներին

պատճառով է հայերին ձայն տալը, Հրանդ Տինքի մահը, թուրքերի եւ քրդերի որոշ հատուածների մեզ հետ լինելը («Մենք էլ հայ ենք»,- ասում էին այդ օրերին): Դրանից յետոյ մենք սկսեցինք համագործակցել քրդերի եւ թուրքերի հետ: Դա որոշ բան փոխեց երկրի կառավարական հատուածներում: Նախ-

կինում մեր գրքերը կարող էինք տեսնել մեզ մօտ, մեր ընկերների գրախանութներում, իսկ հիմա այդպէս է՝ հեռու թաղամասերում էլ կարող ես գտնել հայերէն գրքեր կամ բնաւ չես սպասում, որ մոլեւրում (հանրախանութ) էլ կարելի է գտնել դրանք: Օրինակ, գրքի մոլերից մէկում Զապէլ Եսայեանի գիրքը տեսայ:

Յարցում - 5 տարի առաջ պատկերն այլ էր: Յայոց ցեղասպանութեան մասին պատմող գրքեր չէիր գտնի թուրքական գրախանութներում: Մի՞թէ պատը ջարդուեց:

Պատասխան - Մի քիչ: Յարցում - Այսինքն՝ ոչ ամբողջովին:

Պատասխան - Ո՛չ, բացարձակապէս: Նոյնիսկ ամէն վայրկեան կարող է ամէն ինչ յետ դառնալ: Դրա համար ասացի, որ սահմանադրութեան օրերին եմ նմանեցնում այս օրերը: Այն ժամանակ էլ հայերը ոգեւորուած էին, հաւասարութիւն կար, մենք կարող էինք խօսել եւ այլն, հիմա նոյնն է. ասում ենք՝ ամէն ինչ փոխուած է, բայց իմ մտքի մէջ կայ այն, որ կարող է լինել այն, ինչ կատարուել էր 1909 թ. Յարցում - Դուք ասացիք, որ

որոշակի բաներ են փոխուել Թուրքիայում, հայերը ոտքի են կանգնել, ձայն են բարձրացնում... Դա Թուրքիայի դեմոկրատ երեւալու դիմա՞կն է, որ ձգտում է Եւրամիութիւն մտնել:

Պատասխան - Այդպէս սկսեց, բայց հիմա կառավարութեան հոգը չէ: Ի՞նչ եղաւ: Ժողովրդավար թուրքերը, ժողովրդավար քրդերը մտան մի գործընթացի մէջ, որն այլեւս չի կարելի կանգնեցնել: Այսօր թուրքիացում կան այնպիսի խորհողներ, որ ասում են՝ այո, հային այս էք արել, հիմա պէտք է հատուցուի: Հիմա նրանց շարժումն է սկսել, որը պետական կամ կառավարական չէ: Հիմա այդ պայքարը մղում է ժողովրդի մի մասը, որին դուք էլ դրսից դիտում էք:

Յարցում - Ո՞վ է հայն այսօրուայ Թուրքիայում:

Պատասխան - 40-50.000 քրիստոնեայ հայեր, մի քանի դպրոցներ, եկեղեցիներ, ներկայացուցիչ ունենալով անիմաստ պատրիարքարան, սա է հաւաքականութիւնը: Այս հայութեան շատ-շատ քիչն է, որ հոգ է տանում, ձայն է բարձրացնում, մնացածը մտածում է «ձայն

Մար.ը էջ 18

Կազմակերպութեամբ Պոլսահայ Միութեան

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՅՈՒՄ

ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ՄՐԱՀԻՆ

Պատուոյ Հիւր

ՌԱՔԵԼ ՏԻՆՔ

Բանախօսութեան նիւթ՝

ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Բանախօսուի՝

ԶԷՅՆԷԲ ԹԱՇՔԸՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ՝ ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԾՐԱԳՐԻ

4 Յունիս 2014 Զորեքշաբթի զիշեր ժամը ճիշդ 8ին

Մուտքը ազատ Հիւրասիրութիւն

Միութեան Բացօթեայ ԳՈՒՐԵԱՆ Տանիքին վրայ

19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306

Ուսուցիչներն են, որ գիտեն
այն մասին, որ մեր
աշակերտների ուսումը պետք
է լինի համապարփակ,
պարունակի երաժշտություն,
արվեստ, գիտություն և
աշխատանքի
համար տեխնիկական
ուսուցում:

Նրանք գիտեն, որ
օրինաչափված քննությունը
պատասխանը չի:

Դպրոցները պետք է լավ
կերպով ֆինանսավորված
լինեն, որ հնարավորություն
ունենան պահպանեն քիչ թվով
աշակերտներ ունեցող
դասարաններ:

Եւ կոլեջը պետք է մատչելի
լինի բոլոր աշակերտների
համար:

Ուստի, եթե ձեր
շրջանի դպրոցի կամ
Կալիֆորնիայի ուսման
մասին հարց ունենաք,
հարցրեք որևէ

ՈՒՍՈՒՑԻՇԻԿ:

Հանրային դպրոցները
ավելի լավ Կալիֆորնիա
են կերտում բոլորիս
համար:

cta.org

Վճարված է Կալիֆորնիայի ուսուցիչների
միության կողմից

ՄԱՅԻՍ՝ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԻ ԱՄԻՍ

ՊՕՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

Մայիս, Արմէն-Հայ ցեղի մղած ճակատամարտերի յաղթանակների ամիս է, կուռի ու դիմադրական ոգու փառաբանման տուն է, հայոց աշխարհի վրայ անկախութեան խրախճանքի ծիածանացած տուն է: Տարին էր 1918, ամիսը Մայիս, գարուն էր հագել հայոց աշխարհը, նրա մեղմանուշ հովիկներն էին եկել համբուրելու հայրենի շէնքերի այգիներին վարուած ծիածանի լոյսը, նրա արտերի ցորեանի ծովակների հետ պար բռնում: Հայոց լեռների ձիւնտու ջուրն էր երգելով վագուտ, Արմէն-Հայերի հոգիների տաճարների ատրուշաններում վառուում էր նախնիների պատերազմի ու յաղթանակի աստուած՝ Վահագնի ոգու կրակը: Արեւն իր վարսերով գրկել էր երկիրն հայոց, ծաղկունքի ծիածան կապել հայոց լեռների լանջերին:

Տասնվեց դարեր առաջ, չորս հարիւր յիսուն մէկ թուականին, դարձեալ Մայիսին, Մամիկոնեան ցեղից քաջ ու հայրենաշունչ Վարդանը, նախարարներն հայոց վասն հայրենեաց ու վասն հաւատքի ճակատամարտեր էին մղել հօր տիրակալի դէմ: Վարդանը, հայոց աշխարհագորային գունդերով Ադուանաց աշխարհից գնում Արտագու գաւառի Աւարայրի դաշտի Տղմուտ գետի ափերին պատերազմելու՝ իրենց հաւատքը հայոց աշխարհին պարտադրող Պարսից զօրքի դէմ: Ադուանաց աշխարհում ճակատամարտել է պարսից առաջապահ մի զօրամասի հետ, պարտութեան մատնել նրան, շարունակել հայոց զօրքի երթը Արտագու գաւառի Աւարայրի դաշտի Տղմուտ գետի ափ:

Փողերի ու թմբուկների զարկերով, հայոց զօրքը, այգելոյսին անցնում գետի միւս ափ, չորս ուղղութիւններով ճակատամարտում պարսից զօրքի դէմ: Մարտական գործողութիւնների առաւելութիւնը հայոց զօրքի կողմն էր եղել, Վարդանը նկատելով մարտադաշտի չորրորդ ուղղութեան ընկրկումը, շտապում իր գունդով օգնութեան փութալու այդ ուղղութեան մարտին, մխրճում թշնամու Մատեան Գունդի շարքեր... խոցւում: Ճակատամարտի ղեկավարութիւնը զօհուած Վարդանի եղբորը վստահելու փոխարէն, ընկրկում է հայոց աշխարհի զօրքը, անկազմակերպ նահանջում: Պարտուել էր հայոց երկիրը, սակայն ոգեղէն հաւատքի յաղթանակի փառաւորում էր եղել: Անցորդները պատմում, որ իւրաքանչիւր Մայիսին այդ դաշտում նահատակների սրտերից ճառագած սպիտակ շուշաններ են ժպտում, գիշերները լուսնեակը այցի գալիս, սպիտակ անուշ դէմքը ցօղում նրանց լոյսով:

Դարձեալ Մայիս, հայոց բանակը, կամաւորական գնդերի քաջերի հետ, վռնտում էին թաթարներին հայոց արեւելեան կողմն աշխարհից, արեւին գրկած կրակ գոյներով հայոց դրօշը ազատութեան ծիածան փուռ ազատագրուած շէնքերի վրայ: Մայիսի 8-ի, լոյս 9-ի առաւօտեան ճրագալոյսին, հայոց զօրքը ու կամաւորական ջոկատները գրոհում էին անառիկ, անմատչելի թուացող բարձունքներին բազմած հայոց սիրուն ոստան Շուշի ազատագրելու: Կրակ էին տեղում, սրտերի վրէժի հուրը ժայթքում թշնամու վրայ: Առա-

ւօտ, արեգակն իր արդար լոյսի առաջին շողերով գրկել էր գէնքերը հայոց, յաղթանակի ցնծութեան ջահեր վառել մարտիկների սրտերին: Փախաւ թաթարը, դեռ պիտի փախնէր, պիտի վռնտէին նրան շատ հեռուներ՝ մինչեւ Մայր Արաքսի ափեր, իրենց գէնքերը հովացնելու նրա պաղ ջրերում: Չթողեցին հայոց զինուորին հասնելու Կուր գետ, որի միւս ափից ազնուագարմ Արտաշէս հայկազուն արքան, Ալլան Սաթենիկի մէջքն օղակելով, հայոց աշխարհին թագուհի էր բերել: Եւրոպայում, Ասիայում աշխարհի պատերազմն էր մոլեգնել: Ռուսաց թագաւորի զօրքը, զինուոր դարձած հայ շինականների հետ արշաւում դէպի Հայքեր, Վասպուրական, Տուշպա-Վան, նրա Այգեատանում կուռի ելած Արմէն-հայերին օգնութեան փութալու, Վանայ-Բզնունեաց ծովի ջրերից պայթած կղզեակի տաճարում հայոց գէնքի փառքին աղօթք մըմնջալու, նրա որմերի քարերին դրոշմած խաչանշանները գոռելու, քարացած Գագիկ արքայի արցունքները սրբելու: Սասունի Մհերը, Տուշպայի միջնաբերդի ժայռէ դուռը չէր պատուելու, որ դուրս պոռթկար լոյսին, արեւը նետէր թշնամու վրայ: Հայոց կուռի Վահագն՝ Քաջերի քաջ դիւցազուն Անդրանիկ փաշան, Դիլմանում ջախջախել էր թուրքի բազմահազարանոց զօրաբանակը, ուսի հետ յաղթական մուտք գործել Տուշպա-Վան: Այնտեղի այգեատանում, հայերը ծաղկազարդ ծառերը որպէս գէնքեր գրկած, կենաց կուռ էին տալիս թշնամուն: Զինուոր դարձած Ռուս շէկիկ տղաներ, հայ կամաւոր մարտիկներ գրկեցին նրանց, փառաբանեցին նրանց դիմադրութեան ոգին: Արեւմտեան կողմը հայոց աշխարհի լեռներին ու դաշտերին ազատութեան լոյսն էր շողում: Աշխարհի կուռ, հարիւր-հարիւր հազար հայեր նաեւ կուռ տուին Գերմանի զօրքին, հասան նրա ոստան, փլեցին այն: Ապարանցի ու հայոց աշխարհի շէնքերի զինուոր մարդիկ թմբուկ զարկին, «Քոչարի» պար բռնեցին, Ռայխստագի փլած որմերին գրեցին: Նորէն Ամիսն էր Մայիս:

Ռուսի երկրում նոր կարգեր, տապալել էին Ռուսի թագաւորի իշխանութիւնը, սպանել նրան: Իրենց տիրապետութեան յաղթանակի համար գիջել էին տարածքներ, գիջել էին ուսու զինուորի յաղթանակների փառքը: Արեւմտեան նուաճած երկրներից տուն էր վերադառնում ուսու յաղթական զինուորը: Փլուել էր Արեւմտեան Հայաստանի ռազմաճակատը: Հայերը կազմաւորել էին երկրապահ զօրամաս, առանձին դիմադրաւելու թշնամուն: Խախտելով Անդրկովկասի Կոմիսարիատ-ի հետ կնքուած զինադադարի պայմանագիրը, թրքական բանակները արշաւում էին արեւելք, միանալու ցեղակից թաթարներին, ապա դէպի թուրան, հիմնելու արեւելքի իրենց ցնորածին պետութիւնը: Ներխուժել էին Արարատեան դաշտ, Սարտարապատի ու Բաշ Ապարանի վրայով սպառնացել գրաւել Երեւանը: Նուաճողները սպանել էին հայոց շէնքերի անունները, դարձրել Սարտարապատ, Չկոտեմբերան: Հայոց շէնքում նորէն վառուել էին նախնիների իշխանների, դիւցազունների, իմաստունների, հին աստուածների լոյսը: Եւ հիմա, Սար-

տարապատ աւանը ու դաշտը հայոց Արամայիս արքայի քաղաքամայր Արմաւիրն է:

Դուշմանի նախաձեռնած յարձակումը՝ հայոց աշխարհի մայր ոստանին էր սպառնում, ողջակիզելու նաեւ արեւելեան կողմն հայոց աշխարհի շէնքերի արորդիներին: Գարեգինը, Յովսէփեան տոհմից, հրամայել էր մայր տաճարի գանգերը հնչել, հրամայել եօթ օրեր անդադրում դողանչէին հայոց աշխարհի բոլոր տաճարների գանգերը՝ կուռի կանչելու հայերին: Մայր Արաքսի ափերին Նոր Աւարայր՝ յանուն ցեղին սրտի զարկերի, յանուն ցեղի սերմին, յանուն յաղթանակի: Զօրքին հայոց կուռի տարան Նազարպէկեան, Սիլիկեան, Փիրումեան զօրապետները: Հայոց աւերուած ոստանների՝ Զէյթունի քաջորդիները, Սասնայ ու Մշոյ լեռնականները, Վասպուրականցիները, Յոյն Շնչուրը իր զօրքով ու թնդանօթներով, Եգիտի պեանկիր Ադան իր հինգ հարիւր այրուձիտով, Ղարաբաղի Փիրումեան զօրավարները իրենց լեռների դիւցազուններով ու մահապարտ գունդով, Արարատեան դաշտի ու Ապարանի զինուոր դարձած շինականները, իրենց գէնքի փառքին հաւատարիմ ուսու սպաներն ու զինուորները, հայոց երկրապահ զօրքը, Մայիսի քսան երկուսին առաւօտեան լոյսի ճառագայթները համբուրելով, գրոհեցին դուշմանի դիրքերի վրայ: Նրանք մրկածին գրոհայիններ էին, որոնք վրէժի կրակով պատուում էին թշնամու սրտերը, սրով եկածներին սրով գգեանում: Արմէն-հայերի հին աստուածներ՝ Միհրն ու Վահագն էին ելել հայոց քարէ սիրտ՝ Արեգաձեմ Լեառն Արարատի գագաթ, արեգակից ու եղէգից յառնած բոցերը նետում թշնամու վրայ: Վահագնը, երկնականարի ծիածանը պրկած որպէս աղեղ, ամպերում յառնած շանթերը որպէս նետեր տեղում դուշմանի վրայ:

Դուշմանը նաեւ Արագածի լանջեր ելել՝ թիկունքից խոցելու հայոց մայր ոստանը: Հայկի զարմից Ապարանցի շինականների կուռ էր, արգելակելու համար նրանց յարձակումը իրենց շէնքեր ու մայր ոստան: Նրանց կուռի էր առաջնորդում Ապարանի Արագիւղի շինական, յունական բանակի գնդապետ, Արսէն Սամսոնի Տէր-Պողոսեանը: Նա Բաֆֆի-ի «Խնեթ»-ի հերոս՝ Սամսոն Տէր-Պողոսեանի որդին էր, քաջին՝ քաջն էր ծնել: Ռազմաճակատի հրամանատարն էր՝ զօրավար Դրո Կանայեանը: Բոլոր շէնքեր իրենց որդիներին կուռի էին ճամբել: Դուշմանին յաջողուել էր ճեղքել ռազմաճակատի գիծը, երեք ուղղութիւններով յարձակման անցել: Մարտադաշտ հասած հայոց նոր ջոկատները, գրաւելով Քասաղ գետի ափերի բարձունքները կրակի տակ առել դուշմանի զօրքը, ստիպել նահանջել: Հայոց զօրքը շրջապատել էր նահանջող թշնամուն, փակել նրանց նահանջի ճանապարհը: Դուշմանը յայտնուել էր երկողմ կրակի տակ, ոչնչացուել էին նրա առաջապահ գունդերը, զօրքի մնացորդացը նահանջել: Արագածի լանջերի Ապարանի շինականների կուռը փրկել էր նրանց շէնքերի մարդկանց, ձախողել Երեւան մայր ոստանը թիկունքից նուաճելու դուշմանի ծրագիրը:

Փլուել էին Սարտարապատի ճակատամարտի ռազմի դաշտի դուշմանի դիրքերը: Դուշմանը խուճապահար փախնում էր: Ափսոս որ ընդհատել էին իրենց յարձակման

հեղեղը, թշնամու յետապնդումը կարող էր հասնել մինչեւ Կարսի բերդաքաղաք, նրա ամրոցում տօնելու յաղթանակի բերկրանքը, նրա հնամենի տաճարում փառաբանելու իրենց հին ու նոր աստուածներին:

Հայ արի մարդ, մի պահ փակիր ակներդ, անհայցիւր աշխարհից, զինուոր դարձած քեզ տար այդ ճակատամարտի բոցերում դուշմանին կուռ տալու: Արարատին որպէս վահան գրկած, Արագածի վրայ վառուող Արա աստուծոյ արեւի կանթեղը որպէս շանթ վեր պահած, պիտի տեսնես հայերը ինչպէ՞ս էին գրոհում դուշմանին: Պիտի տեսնես ինչպէ՞ս էին արեւը ցած բերել կուռի դաշտ, նրա կրակ ճառագայթներով այրում դուշմանի գէնքը, ոգին, ակները: Կուռի դաշտում պիտի տեսնես կարմիր վերարկուն հագած հրամանատար Դանիել-Բէկ Փիրումեանին, արեւի ճառագայթները որպէս նիզակ պարզած հայոց զօրքը գրոհի տանում: Մտի՛ր Պօղոս Փիրումեանի մահապարտների գունդ, մահ սփռիր քու առաջ, մենք շատ ենք մահ տեսել: Պիտի տեսնես ինչպէս էին Զէյթունցիների նօտյաները Քուրկիկ Պէլայի նման մուսուլման, ինչպէս էին Սասնայ ու Մշոյ դիւցազները իրենց Դաւիթի թուր կեծակին շողում դուշմանի վրայ: Պիտի տեսնես ինչպէս էին Յոյն Շնչուրի թնդանօթները փլում դուշմանի դիրքերը: Արմէն-Հայերի նախնիների հին աստուածներն էին իջել հայոց քարէ սիրտ՝ Լեառն Արեգաձեմ Արարատի գագաթից, Արա Արեւ աստուծոյ բոցերը նետում թշնամու վրայ: Վահագնը երկնականարի ծիածանը պրկած որպէս աղեղ, ամպերի շանթերը որպէս նետեր տեղում թշնամու վրայ: Մարտի դաշտում պիտի տեսնես դուշմանի վրայ սլացող հեծեալ զինուոր Յովհաննէսին, զինուոր դարձած Հայ իմաստուններ՝ Ակսելին, Ղափանցեանին, Մանանդեանին, Ղարիբեանին, Թօփչեանին: Եւ դու Հայ մարդ, ինչպիսի՞ հրճուանքով պիտի ակնատեսը լինես դուշմանի խուճապահար փախուստին: Եւ այդ օրը, Մայիսի քսան ութին, գնա՛ աղօթիւր Մայր Տաճարում, որտեղ աղօթել էին քու նախնիները արեւին, կրակին ու Յիսուսի լոյսին: Գնա՛ մայր ոստան, այրուիւր հայերի հրճուանքի բոցերում, բարեւի կանգնիր ռազմաճակատի յաղթական զօրավարներ՝ Նազարեթիկեանին, Սիլիկեանին, Դանիել ու Պօղոս Փիրումեաններին:

Պատերազմի դաշտում յաղթանակած հայերը, 1918 թուականի Մայիսի քսան ութին հայոց աշխարհը հռչակեցին անկախ պետութիւն՝ Հայաստանի Հանրապետութիւն: Արեւի քուրայի կարմիր կրակը շառագունեց նրա դրօշին՝ խորհրդանիշը Հայկական Բարձրավանդակի, հայ ժողովուրդի գոյատեւման մշտական պայքարի, Քրիստոնէական հաւատքի եւ Հայաստանի անկախութեան ու ազատութեան: Կապույտ՝ խորհրդանիշը հայ ժողովուրդի խաղաղ երկնքի ներքոյ ապրելու կամքը: Նարնջագոյնը՝ խորհրդանիշը հայ ժողովուրդի արարչական տաղանդի ու աշխատասիրութեան: Ո՞վ հայ մարդ, եթէ ունես հոգու երեւակալութեան ճախրանք, արդեօք չէ՞իր տեսնի նօտյաներին բազմած հայոց արքաները ինչպէս էին տողանցում զօրահրամանատարների ջոկատներին շառախուսների հետ, յաղթանա-

16 ԴԱՌՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, ՈՐՈՆՔ ՄԱՐԴԸ ԱԻԵԼԻ ԱՍՈՒՐ ԿԸ ԴԱՐՁՆԵՆ

Դառն ճշմարտութիւններու ցանկ, զոր կարգալէ ետք հասկնալի կը դառնայ, որ կեանքը դիւրին զբօսանք է, սակայն փորձութիւններու իսկ գնով՝ մարդիկ կը դառնան աւելի ուժեղ:

1. Կեանքը ինքնին բաւական բարդ գործընթաց է, եւ միայն մեծ ջանքերն են որոնք մարդոց երջանկութիւն կու տան:

2. Ամէն ինչ է, որ կը յաջողի, եւ որքան շուտ կը հասկնանք գայն, այնքան արագ ոտքի կը կանգնինք:

3. Կան այնպիսի բաներ, որոնց մասին դուք չէք գիտեր: Դուք կը դադրիք սորվելէ աչն ժամանակ, երբ կը դադրիք ապրելէ:

4. Բազմ կու գայ, սակայն՝ ոչ բոլորի համար, այդ իսկ պատճառով ձեր ժամանակը հնարաւորինս ձիշդ կառավարեցէք:

5. Շատ բաներ դուք պարզապէս ընդունակ չէք կառավարելու, եւ անիմաստ է ամբողջ ներուժը ծախսել բանի մը վրայ, որ չէք կրնար ընել:

6. Հասարակ տեղեկատուութիւնը իրական գիտելիք չի համարուիր, անիկա կու գայ փորձի հետ: Որպէսզի դասեր քաղէք, դուք ձեզ պէտք է փորձութեան մէջէն անցընէք:

7. Դուք չէք կրնար յաջողակ ըլլալ, եթէ արժէքներ չունիք: Մի՛ պաշքարիք յաջողակ ըլլալու համար, աշխատեցէք գնահատել սորվելի:

8. Միշտ մէկը աւելի կ'ունենայ, քան՝ դուք: Կարեւոր չէ, թէ որքան ունիք, կարեւոր է, որ անընդհատ ձգտիք աւելին ունենալու:

9. Դուք չէք կրնար փոխել անցեալը, սակայն կրնաք կանգ առնել, վերարժեւորել անցեալը եւ փոխել աւարտը:

10. Միակ մարդը որ կրնայ ձեզ երջանիկ դարձնել, դուք էք: Ձեր երջանկութիւնը կ'արմատաւորուի ձեր անձին հանդէպ տածած ձեր վերաբերմունքէն:

11. Միշտ պիտի ըլլան մարդիկ, որոնք պիտի չհամակրին ձեզ, դուք չէք կրնար ամէն մէկուն համար արժէք ներկա յացնել: Թէ ինչ կ'ըսեն ուրիշները ձեր անձին մասին, ոչինչ կ'արժէ, ի տարբերութիւն անոր, թէ դուք ինչ կը մտածէք ձեր մասին:

12. Դուք չէք կրնար մշտապէս ստանալ այն, ինչ կը փափաքիք, սակայն եթէ շատ ուզէք, պիտի ունենաք այն, ինչ ձեզի համար անհրաժեշտ է:

13. Կեանքի մէջ կ'ունենաք այն, ինչին ձգտած էք եւ ջանացած, եթէ կը փափաքիք հարուստ եւ յաջող ըլլալ, սորվեցէք գնահատել:

14. Լաւ ընկերները կու գան ու կ'երթան, սակայն ոմանք միշտ ձեր կողքին կը մնան, եւ անոնք այն մարդիկն են, որոնց պէտք է գնահատել:

15. Ամէն օր զբաղելով միեւնոյն բանով՝ դուք կ'արգելակէք ձեր զարգացումը, ձեր աճը կ'երեւի ա՛յն ժամանակ, երբ դուք կը փոխէք ձեր կեանքը:

16. Դուք երբեք լիարժէքօրէն վստահ չէք ըլլար որեւէ նոր բան սկսելէ առաջ եւ փորձելով նորը՝ երբեք առաջին իսկ վայրկեանէն յարմարաւէտ չէք գգար դուք ձեզ:

ՔԱԼԵՆՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ ԾՆՈՒՆԴ Կ'ԱՌՆԵՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐ

Քալելը ամէնէն հաճելի եւ ամէնէն դիւրին մարգածեւերէն մէկն է: Աշխատանքային ճնշումներէն ննչ, մտազբաղութենէն եւ յոգնածութենէն ձեր բազմապատուէրը համար մարդիկ յաճախ կը փափաքին քալել՝ թէկուզ քանի մը վայրկեաններ միայն: Քալելէ ետք թէ՛ մարմինը եւ թէ՛ ուղեղը կը թարմանան եւ կ'աշխուժանան: Կարգ մը մարդիկ կէսօրէ վերջուան քունին փոխարէն կը քալեն եւ նոյնքան դարմացած եւ վերանորոգուած կը զգան:

Սանթա Գլարա համալսարանի հետազոտներէն՝ Մարիլի Օբէյցո կ'ըսէ թէ բազմաթիւ մարդիկ յաճախ «կէս կատակով» արտայայտուած են թէ իրենց ամէնէն հետաքրքրական եւ լաւ գաղափարները կը յայտնուին քալած ժամանակ: Հաւանաբար պատահական չէ որ Պէթհոլմէնը ամէն օր ճաշէն ետք անպայման կը քալէր: Նոյնպէս նշանաւոր նորավիպագիր՝ Չարլզ Տիգլընը իր օրուան մեծ մասը կ'անցընէր քալելով: Չարլզ Տարուին եւս օրական անպայման երեք անգամ կը քալէր:

Քալելու եւ մտքի ստեղծագործութեան միջեւ կապը քննելու համար Օբէյցո եւ իր աշխատակիցները շարք մը փորձարկումներ կը կատարեն Սթէնֆորտ համալսարանի մէջ:

նին մէջ: Փորձարկումներէն մէկուն պարագային, մասնակիցները տուեալ աշխատանք մը կը կատարեն նստած ժամանակ եւ այլ նոյնաման աշխատանք մը՝ քալած ժամանակ: Այս փորձարկումի աւարտին ի յայտ կու գայ թէ քալած ժամանակ մարդիկ աւելի ստեղծագործութեամբ կը կատարեն տուեալ աշխատանքը:

Այս փորձարկումի ընթացքին, մասնակիցներու ստեղծագործութիւնը կը քննուի նախքան քալելը եւ քալելէ ետք՝ օգտագործելով Creative Thinking-ի յատուկ հարցարանը: Հետազոտները դիտել կու տան թէ քալելէ ետք մարդիկ աւելի բարձր նիշ արձանագրեցին Creative Thinking-ի քննութեան:

Օբէյցո եւ իր գործընկերները կը յայտնեն թէ անոնք ներկայիս անկարող են բացատրել թէ քալելը ի՞նչ ձեւով կը նպաստէ ստեղծագործութեան: Անոնք կ'ենթադրեն թէ քալելու կողքին, այլ ֆիզիքական դիւրին աշխատանքներ եւս կրնան ծնունդ տալ ստեղծագործ միտքերու: Գիտնականները կոչ կ'ուղղեն որ հոգեբանութեան ծիրին մէջ գործող հետազոտներ յաւելնելու ուսումնասիրութիւններ կատարեն մարմնի աշխատանքներու եւ ստեղծագործութեան կապին գծով: **ՆԱՅԻՐԻ ՇՈՐՃԵԱՆ**

ԶՐՈՅՑԸ ԿԸ ՄԱՐԶԷ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Մասնագէտները կը պաշտպանեն այն տեսակէտը, որ նոյնիսկ 10 վայրկեան տեւողութեամբ գրոցը կրնայ դրական ազդեցութիւն ունենալ մարդու յիշողութեան եւ մտածողական ընդունակութիւններուն վրայ: Անոնք կը վստահեցնեն, որ գրոցը եւ հաղորդակցումը կը մարզեն յիշողութիւնը:

Հասարակագէտները հարցումներ տուած են տարբեր ազգի, ինչպէս նաեւ ամենատարբեր կրօնական դաւանանքներ կամ համոզումներ, կրթութիւն եւ ընտանեկան կարգավիճակ ունեցող 25-95 տարեկան գրեթէ 4000 մարդոց եւ առաջարկած յիշողութիւնը ստուգող գրաւոր լրացնել:

Պարզուած է, որ անոնք, որոնք աւելի անմիջական են, միւսներու համեմատ աւելի լաւ կրցած են յաղթահարել գրաւորի դժուար հարցերը: Փորձի երկրորդ մասով գանոնք բաժնած են երեք խումբի. առաջին խումբի մասնակիցները 10 վայրկեան գրուցած են իրարու հետ, երկրորդ խումբը խաչբառ լուծած է, իսկ երրորդը՝ հեռատեսիլ դիտած: Այնուհետեւ անոնց դարձեալ առաջարկած են մտածողութեան արագութիւնը եւ յիշողութիւնը ստուգող գրաւոր: Առաջին խումբի արդիւնքները եղած են ամենաբարձրը:

ԵՍ-Ի ԶԵԻԱՌՈՐՈՒՄԸ

«Ես» ըսելով կը հասկնանք անձի միասնութիւնն ու ամբողջականութիւնը անոր վերացական, ներքին կողմերով:

«Ես»-ը անհատ է, ինչպէս որ ինքը յայտնի է իրեն, ինչպիսին ան կը տեսնէ ու կը պատկերացնէ ինքզինք: Փաստօրէն «Ես»-ը անհատի վերաբերմունքն է սեփական անձին նկատմամբ: Այդ վերաբերմունքը իր մէջ կ'ընդգրկէ մարդու պատկերացումները իր անհատականութեան մասին, անոր հետաքրքրութիւններու, հակումներու, արժէքային կողմնորոշումներու որոշ միասնութիւնը, որոշ ինքնագնահատական եւ ինքնաչարգանք:

Երբեմն «Ես» հասկացութեան բովանդակութեան մէջ կը տարբերակեն՝

- 1. «Ես»-ի գգացողութիւն՝ անձի սեփական ապրումները իբրեւ գործունէութեան կատարող.
- 2. «Ես» հիմնադրոցի՝ անձի իր մասին պատկերացումները իբրեւ ինքնադիտման առարկայ.
- 3. «Ես» հասկացութեան մէջ կը դիտուին նաեւ հետեւեալ կողմերը.

- 1) ներկայիս «Ես»-ը (ինչպիսին կը տեսնեմ ես ինքզինքս ներկայ պահուն)
- 2) շարժուն «Ես» (ինչպիսին կը ձգտուի դառնալ)
- 3) երեւակայական «Ես» (ինչպիսին պիտի ուզէի ըլլալ)
- 4) իտէլյական «Ես» (ինչպիսին պէտք է ըլլամ՝ մեկնելով իւրացուած բարոյական եւ այլ չափանիշներէ)
- 5) ներկայացուելիք «Ես» (դիմակ, որ կը քողարկէ իսկական ապրումները):

Եթէ կ'ապահովուի «Ես»-ի միասնականութիւնը եւ կայունութիւնը, ուստի անիկա կը դառնայ մարդու կայուն վարքագիծի նախապայման: Երբ ատիկա կը բացակայի, «Ես»-ը կը շեղի, կը խանգարուի, անձը կ'երկատուի եւ կը քայքայուի, եւ անխուսափելիօրէն կը կազմալուծուի անոր գործունէութիւնը:

Անձի «Ես»-ը առաջին հերթին անոր ինքնագիտակցութիւնն է իր կառուցուածքային բաղադրատարրերով եւ հանդէս կու գայ իբրեւ անձի էական կողմ մը:

«ՀՐԱՇՔ ԸՄՊԵԼԻ»-Ն ԿԸ ՊԱՅՔԱՐԻ ՔԱՂՅԿԵՂԻ ԴԵՍ ԵՒ ԿԸ ՎԵՐԱՑՆԷ ԲՈԼՈՐ ՑԱԻԵՐԸ

Ձինացի յայտնի սննդագէտը քաղցկեղով հիւանդներուն խորհուրդ կու տայ երեք ամիսներու ընթացքին օգտագործել խմելիք մը, որ կը պատրաստուի միրգերէ եւ բանջարեղէնէ:

Ըմպելին Ձինաստանի մէջ կ'անուանեն «հրաշք ըմպելի»՝ հիւանդութիւններու վրայ ունեցած իր ազդեցութեան շնորհիւ:

Անիկա հիւանդի խմելիք է եւ կը պատրաստուի շատ դիւրին: Պատրաստման համար անհրաժեշտ են կարմիր ճակնդեղ, խնձոր եւ ստեպլին՝ բոլորը թարմ վիճակով: Բոլորը պէտք է լուալ, կտրտել քառակուսիներով, ձգմել հիւթաքամիչով, աւելցնել քիչ մը ջուր եւ խմել հիւթը:

Այս հիւթը կ'օգնէ հետեւեալ պարագաներուն՝

- 1. Կը կանխէ քաղցկեղային բջիջներու աճը,
- 2. Կը կանխէ լեարդի, երիկամներու եւ ենթաստամոքսային գեղձի հիւանդութիւնները եւ կը բուժէ արդէն առկայ հիւանդութիւնները,
- 3. Կ'արմարացնէ շնչառական ուղիները, կը կանխէ սրտի նոպաները եւ կ'իջեցնէ արեան ճնշումը,

րը եւ կ'իջեցնէ արեան ճնշումը,

4. Կ'արմարացնէ դիմադրողական համակարգը,

5. Օգտակար է աչքերուն՝ կը հանէ կարմրութիւնը, չորութիւնն ու յոգնածութիւնը,

6. Կ'օգնէ նուագեցնելու մկանային ցաւերը,

7. Մարմնէն կը հանէ թոյները, կ'օգնէ աղիքներու աշխատանքի բարելաւման, կը բուժէ փորկապութիւնը,

8. Կը բուժէ փշտիկները եւ կը մաքրէ մաշկը,

9. Կը վերացնէ բերանի վատ հոտը,

10. Կը վերացնէ ամէն բնույթի ցաւ:

«Հրաշք ըմպելի»-ի այլ առաւելութիւններ՝

- 1. Չունի ոչ մէկ բացասական հետեւանք,
- 2. Շատ անդադար է եւ դիւրին իւրացող,
- 3. Շատ արդիւնաւէտ է նիհարնալու համար,
- 4. Դիմադրողական համակարգը կը կարգաւորուի արդէն երկու շաբաթէն:

«ՔԱՋ ՆԱԶԱՐ» ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ
Ամէն Կիրակի
Երեկոյեան ժամը 10:00–ից 12:30
Կլէմտեյլի 380-րդ կայանից

ՌՈՒՄԱՆԱՐԱՅ ԹԵՍԸ

Շարունակում էք 13-էն

են իրարու միջեւ, միշտ սակայն հնագույն՝ Պուքարեստի թեմը աւելի հաստատ գաղութ մը ըլլալուն՝ առաջնորդողի դերը Ռումանահայ թեմը կատարած է: Ի վերջոյ սակայն 1812-ի Մայիսին Պուքարեստի մէջ կնքուած հաշտութեան պայմանագրով Բեսարաբիոյ թեմը Ռուս կայսրութեան ենթակայ եղած է, եւ նոյն տարին Քիշնեւի մէջ հաստատուած Բեսարաբիոյ առաջնորդական թեմը, որուն վերջին առաջնորդն էր Ներսէս Արքեպս. Խոզդովերդեան մինչեւ 1917 թուականը:

Գէորգ Ե. Սուրէնեանց Կաթողիկոսի (1911-1930) օրով տեղի ունեցաւ երկու թեմերուն վերջնական միացումը՝ 1920 թուականի Դեկտեմբերին, երբ Մայր Աթոռի լիազօր ներկայացուցիչ Յուսիկ Ծ. Վրդ. Զոհրապեան կարողացաւ վերահաստատել Ռումանիոյ միացեալ թեմը՝ Պուքարեստի Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ հովանիին տակ: Տարի մը ետք Ռումանիոյ պետական հրովարտակով թեմը ճանչցուեցաւ եւ Զոհրապեան Ծ. վարդապետ Մայր Աթոռի մէջ եպիսկոպոս ձեռնադրուելով 1922 Փետրուարին, հաստատուեցաւ որպէս թեմակալ Առաջնորդ Ռումանիոյ համայնքին, «Որն աւելի քան 500 տարուայ ընդմիջումից յետոյ ունենում էր իր պետականօրէն վաւերացուած եւ հոգեւոր իշխանութիւններէ կողմից ճանաչուած դեկավարը՝ յանձին Յուսիկ եպիսկոպոս Զոհրապեանի»:

Կրթական եւ Սշակութային օրագիրներ

Ռումանիոյ թեմը ինքնուրոյն վիճակի վերածելու միտումով Պուքարեստի մէջ դպրոցական ծրագիր մշակուեցաւ եւ Միսաքեան ազգային վարժարանը հիմնուեցաւ եօթնամեայ ուսումնական ծրագրով: Շուտով, 1926-ին, վարժարանի երկարկանի շէնքը կառուցուեցաւ եկեղեցւոյ կից բարերարուհի Մարիամ Քեսիմեանի ծախքով եւ զայն անուանեցին Միսաքեան-Քեսիմեան վարժարան: 1932 թուին վարժարանի աշակերտութեան թիւը հասած էր 405-ի՝ 16 ուսուցիչներով, որոնց կարգին էր 1929 թուականէն սկսեալ համալսարանաւարտ եւ Պուքարեստ ծնած՝ Լեւոն Կարապետ Պալճեան, որ պիտի չաջորդէր Յուսիկ Արքեպս. Զոհրապեանին որպէս Առաջնորդ Ռումանիոյ թեմին, եւ յետագային դառնար Ամենայն Հայոց Վազգէն Ա. Կաթողիկոսը:

Թեմին Ներքին Կառոյցը

Առաջնորդ Յուսիկ եպիսկոպոս 1925 թուի սեպտեմբերին կը գրէր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Գէորգ Ե. Սուրէնեանցին ներքին դժուարութեանց մասին, յատկապէս «Թեմիս քահանայութեան մեծագոյն մասին որ թերուս, կիսազրակար- դաց ըլլալով անհամապատասխան իւր բարձր կոչմանը»: Գործի վրայ եղող քահանաները, ըստ տեղեկագրին, Անատոլուէն գաղթեցին ու կը գործէին «իբրեւ վարձկան, այլ ոչ ընտրեալ

հովիւ», ինչը բերով Կաթողիկոսէն հայրապետական կոնդակով որոշ հրահանգներ եւ արտօնութիւններ ստանալ քահանաները խրատելու, յանդիմանելու եւ նոյնիսկ պատժելու: Առաջնորդին դիրքը աւելի կը գործնար երբ 1928-ի ապրիլին Ռումանիոյ թագաւորութեան «Դաւանանքի մասին» կոչուած օրինագիծը կը հրատարակուէր՝ ճանչնալով թեմը որպէս Հայ Լուսաւորչական եկեղեցին իբրեւ հնագույն պատմական եկեղեցիներէն մին, միւս դաւանանքներուն նկատմամբ հաւասար իրաւունքով:

Իր իրաւասու դիրքերէն մղուած Առաջնորդը կը կրկնէր իր դժգոհութիւնը երկու նամակներ գրելով Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի նախագահ Տ. Գարեգին Արքեպ. Յովսէփեանցին, յոյս չաչտնելով որ շուտով թեմական կանոնադրութիւն մը մշակուէր աւելի հսկելու համար թեմի ներքին կարգ ու սարքին վրայ: Ան կ'առաջարկէր կա'մ Պուքարեստի մէջ հոգեւոր կրթարան մը բանալ, եւ կա'մ ամենը ընտրելով Երուսաղէմ դրկել քահանայից պատրաստութեան համար: Թեմի վերակազմակերպման գործին մէջ իր կարեւոր ներդրումը ունեցած է ապագայ Հայոց Հայրապետ որպէս ուսումնական դաստիարակ, երիտասարդաց դեկավար եւ խմբագիր:

Ռումանահայ Թեմի Կանոնագրութիւնը

1931 յուլիս 31-ի հրամանագրով Ռումանիոյ Նախարարական Խորհուրդը, Նիկոլա Եորգայի նախագահութեամբ, կը հաստատէր Թեմին Կանոնադրութիւնը, թեմը ճանչնալով որպէս «Լուսաւորչական հայերի հոգեւոր կենտրոն ընդունելով եպիսկոպոսական աթոռը»: Ըստ Կանոնադրութեան, թեմը կը բաղկանար երկրորդ տարբեր շրջաններուն մէջ գտնուող 22 հայ համայնքներէն Յուսիկ եպիսկոպոս Զոհրապեան ճանչնալով Առաջնորդ Թեմին որ «իւր հաւատարմութեան երդումը կ'ընէր Վեհապետին առջեւ եւ ի ներկայութեան գահաժառանգ իշխանին եւ վարչապետին»: Կանոնադրութիւնը կը շեշտէր թէ «Թեմը կը գտնուի Էջմիածնի դաւանական եւ կանոնական իրաւասութեան տակ՝ ինքնավար կերպով մատակարարելով իր գործերը»:

Կանոնադրութեամբ հաստատուած եւ պետական ճանաչում ստացած Ռումանահայ Թեմին չաջորդ Առաջնորդը՝ Վազգէն եպիսկոպոս Պալճեան կը ժառանգէր կազմակերպեալ եւ կանոնական հիմունքի վրայ հաստատուն թեմը ու զայն կը վարէր 13 տարիներ ամենալուրջ խոհեմութեամբ եւ մնայուն արդիւնքներով իր ուսմաներէն լեզուի գիտութեամբն ու համալսարանական ուսմամբ, երկար տարիներ ծառայելէ ետք հայ վարժարանին որպէս ուսուցիչ եւ հայ մշակութային համայնքին որպէս գործօն անդամ: Նախահամակարգ եղաւ անշուշտ Ռումանիոյ Առաջնորդին 1955 թուի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ընտրութիւնը որ երկար տարիներ գահակալեց որպէս Տ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. Մայրագոյն Պատրիարք եւ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց:

ԹՈՒՐԻԱՅԻ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒՄ ՎԱՃԱՌՔԻ Ե ԶԱՆՈՒԵԼ ԶԱՊԵԼ ԵՍԱՅԵԱՆԻ ԳԻՐՔԸ

Շարունակում էք 14-էն

Հանենք, հանգիստ մնանք ու ապրենք, լաւ է», անձնականութիւն չունեցող հայեր են: Բացի դրանից՝ 3-4 միլիոնից աւելի հայ էլ կայ երկրում, նոյնիսկ Արեւմտեան Հայաստանի հողերի վրայ: Նրանք իսլամացած հայերն են:

Հարցում - Թաքնուած հայերը: Պատասխան - Եկէք նրանց իսլամացած հայեր ասենք եւ նրանց այդպէս ընդունենք: Այդպիսով, մենք կարող ենք կողք կողքի լինել, որովհետեւ մինչ այդ մենք հեռու էինք իրարից: Իրար մօտենալու պատճառն էլ Հրանդ Տինքի մահն էր: Այդ հայերն էլ ոտքի կանգնեցին՝ ասելով՝ էլ բաւ է:

Հարցում - Գիրքը թուրքերէն հրատարակուեց ապրիլի 24-ից մէկ ամիս առաջ: Ի՞նչ կը փոխի այն թուրքական իրականութեան մէջ:

Պատասխան - Այն, ինչ հիմա պէտք է ասեմ, պայմանաւորուած չէ քաղաքականութեամբ: Խորքում կարող են շատ բաներ լինել, օրինակ, անցեալում մի բան էի կարդացել եւ գիտէի, որ իրականութիւն է, քանի որ իմ շատ վստահելի մէկի գրած նիւթն էր, թէ հայերը որտեղ ինչքան թուրք են ջարդել: Դա կարդալուց յետոյ անմիջապէս ընդվզում եղաւ իմ մէջ: Հայերը չեն ջարդել թուրքերին, հայերը պայքարել են, այսպիսի բան առաջացաւ իմ մէջ: Երբ այդ ընդվզումն զգացի, այդ պահին հասկացայ թուրքի ընդվզումը՝ ոչ կառավարական, պետական, այլ հասարակ թուրքի: Մարդը կենքի մէջ բարի է եւ տեսնում է, թէ իր պայն ինչ ձեւերով է սպանել հայերին՝ մորթել, բռնաբարել, կտրել, ջարդել, եւ ընդվզում է, ասում է՝ ոչ, թուրքերն այդպիսի բան չեն կարող անել: Առերեսումը նման յանցագործութեան հետ շատ-շատ դժուար է:

Հարցում - Կը լինի՞ այդ առերեսումը:

Պատասխան - Պէտք է լինի: Թէեւ սխալ է այս ասածս, բայց հիմա արդէն ժողովուրդն ընդունում է, որ եղած է: Այդ 70 միլիոն ժողովուրդի մէջ թերեւս 1 միլիոնի հետ համագործակցութեան մէջ ենք:

69 միլիոն կայ. չգիտենք ի՞նչ կը լինի, ի՞նչ է ի լինի: Բայց ինչքան ճանաչում եմ թուրքերին, պետութիւնն այնպէս պէտք է անի, որ թեթեւակի անցնի այս ճանաչման հարցը: Խաղաղ ժողովուրդ են, չես կարող վստահել պետականօրէն: Ինքը ցոյց է տալիս, որ ինքը սա է, բայց լրիւ հակառակն է: Ընդհանուր կեցուածքն այս է:

Հարցում - Նկատի ունե՞ք թուրքիայի իշխանութիւններին:

Պատասխան - Այո, այո, իշխանութիւններին: Ճանաչման առջեւ արգելք լինելու պատճառներից մէկը, իմ կարծիքով, հայերի կալուածքներին տէր լինելն է՝ անշարժ կամ շարժուն կալուածքի տէր դարձան, իսկ ճանաչումն իր հետ պէտք է բերի փոխհատուցումը: Օդի մէջ ճանաչում. սա իմ ուզածը չէ:

Մենք միշտ պահում ենք այն յոյսը, որ թուրքիան ճանաչելու է Հայոց ցեղասպանութիւնը: Միեւնոյն ժամանակ շատ շիզոֆրենիկ վիճակի մէջ ենք. մի կողմից՝ հաւատում եմ, որ այդպէս կը լինի, միւս կողմից՝ վստահութիւն չունեմ, մենք շատ քիչ ենք, պիտի չկարողանանք, պիտի չարթուենք:

Հարցում - Ելք չկայ՞:

Պատասխան - Չգիտեմ, ես յուսեմ եմ, շատ յուսեմ, որովհետեւ ինձ խրախուսող քայլ դեռ չի անում պետութիւնը՝ սա է ասում, նա է ասում: Ես այնտեղ աշխատում եմ, տուրք եմ վճարում եւ դեռ չիսօսեմ: Եթէ Հրանդ Տինքը չմեռնէր, Սեւակ Պալլբէրն չմեռնէր... Սեւակ Պալլբէրի մահը հարուած էր մեզ համար: Տղաս հեռացաւ երկրից, ասաց, որ չի կարող ապրել նման երկրում, գիտուորութիւն անել: Ինչպէ՞ս վստահեմ երկրին, որ տղայիս գինուորութեան ուղարկեմ: Ի՞նչ իմանամ, թէ իմ տղային էլ նոյն բանը չի լինի: Ի՞նչ իմանամ՝ ինչ ասես արեցին՝ Հրանդ Տինքը եղաւ, Սեւակը եղաւ... Ու ես էլ ինչպէ՞ս վստահեմ այս պետութեանը: Թուրք պետութիւնը միշտ սնուցում է իմ յուսեմս հոգեբանութիւնը, ինչպէ՞ս լաւատես լինեմ:

ՇՆՈՐԱԿՈՐԱՆՔ

ՄԱՐԱԼ ԵՒ ՄԱՅՔԸԼ ԽՈՒՐԻ ԱՄՈՒՍՆԱՅԵԱԼՔ
26 Ապրիլ 2014 Cobo St. Lucas եւ ընդունելութիւնը տեղի ունեցած է Լոս Անճելոսի մէջ հարազատներով եւ բարեկամներով:

«Մասիս» կը շնորհաւորէ բախտաւոր գոյգը, յատկապէս ծնողքը Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Լուսին Գալուստեանին:

Մարալ եւ Մայքըլ Խուրիի ամուսնութեան ուրախ առիթով Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Լուսին Գալուստեան կը շնորհաւորեն գոյգը եւ իրենց կը մաղթեն արեւշատ օրեր:

Առ այդ «Մասիս»ին կը նուիրեն \$200 տոլար:

Մարալ եւ Մայքըլ Խուրիի ամուսնութեան ուրախ առիթով Տէր եւ Տիկ. Ժիրայր եւ Սիմա Կիրակոսեան կը շնորհաւորեն նորապսակ գոյգի հարազատները, յատկապէս ծնողքը Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Լուսին Գալուստեանին:

Առ այդ \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՇՆՈՐԱԿՈՐԱՆՔ

Շանթ եւ Կասիա Տինկիզեաններու ամուսնութեան առիթով «Մասիս» կը շնորհաւորէ ընտանեկան պարագաները, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Սեդա Գիրգորեաններուն:

ԱՊԱՔԻՆՈՒՄ

Տէր եւ Տիկ. Վահան եւ Անժէլ Գազէգեաններ արագ ապաքինում կը մաղթեն իրենց թոռնիկին՝ Նազարէթ Օհանեանին, արկածի փրկուելուն համար:

Առ այդ \$100 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Ամառնային
Փառատոն
 Armenian Summer
FESTIVAL

Կազմակերպութեամբ Organized By
 ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
 NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION

Sunday June 8, 2014
Barnsdall Art Park
HOLLYWOOD

4800 Hollywood Blvd Los Angeles, CA 90027
 Starting at 11:00 am

- Live Music**
- Dancing**
- Art work Exhibition** ԵՐԳ ՈՒ ՊԱՐ
- Kids Games** ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐ
- Armenian Food** ՓՈԲՐԵՐՈՒ ԽԱՂԵՐ
- ՀԱՄԱԴԱՄ ՀԱՇԵՐ

Sponsors

www.massispost.com

for more info please call
 vNor Serount Cultural Association
(818) 391-7938